

Szabotica és vidékén

SZUBOTICA
MAJ JOVIN TRG 3Telefonok
Kiadóhivatal 2-58
Munkaméret 6-10, 8-8

NAPILÓ

Munkaméret 6-10, 8-8

negyedévre 165 dinár
egy hónapra 55 dinárMunkaméret
Kiadóhivatal 2-58
Munkaméret 6-10, 8-8

XXX. ÉVFOLYAM

SZUBOTICA, 1929. MÁRCIUS 21.

CSÜTÖRTÖK

80. SZÁM

Törvény
a korrupció ellen

Elkészült a korrupcióellenes törvényjavaslat és még e héten letárgyalja a legfelsőbb törvényhozó tanács. A javaslat minden valószínűség szerint rövid időn belül törvényt válik és azonnali hatállyal életbelép.

Az utóbbi években gyakran lehetett hallani a korrupció letörésére irányuló javaslatokról, de mindig közbejötték olyan körülmények, amelyek miatt ezek a javaslatok fiókban rekedtek. A pártpolitikai szempontok predominálásának idején a korrupció elleni küzdelem is taktikává posványosodott. Általános depolitizálásnak kellett jönnie, hogy halálos csapást lehessen mérni a korrupcióra.

A törvényjavaslat, amelyet az igazságügy-miniszter már a legfelsőbb törvényhozó tanács elé terjesztett, a korrupciós jellegű eseményeket külön elbírálás alá vonja és részletes intézkedéseket tartalmaz a követendő eljárásra vonatkozólag. A negyedik szakasz kimondja, hogy a megvesztegető mentesül a büntetéstől abban az esetben, ha másképpen nem tudta elérni ügye elintézését, noha ahhoz a törvények értelmében joga volt. Annál nagyobb szigorúságot kontemplál a javaslat a megvesztegetést közsíviselővel szemben, akinek indokolt gyanu esetén a vagyoni helyzetét is felülvizsgálhatják. A korrupciós törvénybe ütköző bűncselekmények kivizsgálására külön vizsgálóbírókat delegálnak az illetékes bíróság elnökeinek és a felsőbb bíróság teljes ülésének hozzájárulásával. Valamennyi állami és önkormányzati testület köteles a vizsgálóbíró rendelkezésére bocsátani a szükséges adatokat, kivéve, ha azok csak szigorúan bizalmas hadügyminisztériumi vagy külügyminisztériumi akták alapján állapíthatók meg. A pénzügyintézeteknek és gyáribari vállalatoknak még könyvek és számlák átadásába is bele kell ilyen ügyekkel kapcsolatban egyezniük, ha a vizsgálóbíró ezt szükségesnek tartja. A javaslat értelmében a vizsgálóbíró munkájának megnehezítése akár állami, akár magánintézmények részéről büntető szankció alá esik.

Ezeket a főbb rendelkezéseket foglalja magában a javaslat, amelynek elkészüléséről rövid hivatalos kommuniké számol be. A közvélemény mindezekből megnyugvással látja, hogy végre komoly, érdemleges és hatékony lépés történik egy súlyos közéleti betegség leküzdésére. Voltak idők, amikor fantasztikus hírek keringtek nagyarányú visszaélésekről, amelyek egyeseket a köz megkárosításával jogtalan előnyökhöz juttattak. Bizonyos, hogy a fuma nagyítóvevőn át a tények tetemesen megrövedett méretekben látszanak. Az is kétségtelen azonban, hogy az ilyen híresztelések, ha a gyanu eloszlásával csirákunkban el nem fojtják, vagy a lappangó vádak felszínrehozásával és a kiderített abuzusok megtorlásával elégtételt nem adnak a megsértett igazságérzetnek, megrendítik a nép hitét az államigazgatás szerveinek közhasznú működésében. Ez a megfontolás indította a kormányt arra, hogy addig is, míg életbe lép az új büntetőtörvény, amely a korrupció kategóriájába tartozó bűncselekményekre is kiterjed, büntető rendelkezéseket fogantatson a korrupció kiirtása céljából.

Szervesen beilleszkedik ez a törvényjavaslat abba a széles átméretű szanalási programba, amelynek körvonalait Alekszandar király öfelségének január hatodik proklamációja rajzolta meg. A közigazgatást meg kellett tisztítani a pártpolitika fertőzötétől, amely egyszerűsödött a korrupció bacillusainak is melegágya volt, hiszen a tultengő pártérdek önkéntelenül is illegális üzelmek takarójává lesz. A pártkeretek lebontásának logikus és szükségszerű folytatása a korrupcióellenes törvény meghozatala, ami annak a bizonyított ténynek megfelelően, hogy a kormány nem áll meg féltőn, hanem minden célszerű eszközt megragad a közigazgatás presztízisének emelésére, a nép bizalmának megszilárdítására és a királyi kultúra fennkölt szövegében megfogalmazott gazdasági célok megvalósítására.

A kormány az udvarnál tart
ülést a költségvetés ügyében

A szociálpolitikai miniszter új rendeletben fogja szabályozni a lakáskérdést

Beogradból jelentik: Csütörtök délután az udvarnál együttes ülést tartanak az összes miniszterek és a költségvetéssel összefüggő kérdésekről fognak tárgyalni. Ugyanekkor az egyes szakminiszterek referátuma alapján kidolgozzák a kormány munkaprogramját is.

Konferencia a pénzügyminiszteriumban

Svrljuga Sztanko dr. pénzügyminiszter kabinetjében kedden este konferencia volt, amelyen résztvettek Zsivkovics Petár miniszterelnök-helyettes, Uzunovic Nikola tárcanélküli miniszter, Srskics Milán igazságügyminiszter, Franges Ottó földművelésügyi miniszter, Baftoni Ignjat, a Narodna Banka kormányzója és Novakovic Dragoljub, a Narodna Banka igazgatója. A konferencián Jugoszlávia franciaországi adósságainak rendezéséről tárgyaltak.

A zagrebi lakók szövetségének elnöke
a szociálpolitikai miniszternél

Katuranics Marin, a zagrebi lakók szövetségének elnöke, néhány nap óta Beogradban tartózkodik. Katu-

ranics szerdán felkereste Drinkovics Máté szociálpolitikai minisztert és a lakástörvény érvényének közeledő megszűnésével kapcsolatban szót emelt a lakók, különösen pedig az anyagilag gyengébb lakók érdekében. A szociálpolitikai miniszter kijelentette, hogy rövidesen új rendelkezést fog kiadni a lakáviszonyok szabályozására.

A földművelésügyi miniszter estélye

Franges Ottó földművelésügyi miniszter kedden este vacsorát rendezett, amelyen megjelent Zsivkovics Petár miniszterelnök-helyettes, Drinkovics Máté szociálpolitikai miniszter, Srskics Milán igazságügyminiszter, Svrljuga Sztanko pénzügyminiszter, Mazzarantics Zsolimir kereskedelmi miniszter, Gall beogradi olasz követ, Koesper német követ, Matics Sziavko zagrebi hadseregparancsnok, gróf Bombeles földbirtokos, Lederer csóka földbirtokos és más beogradi és zagrebi elöljáróságok.

Az estély résztvevői kedélyes hangulatban voltak együtt, de nincs kizárva, hogy az estélyen a jövőre kiható gazdaságpolitikai megbeszélések is voltak.

Az Egyesült-Államok kormánya nincs megelégedve a párisi jóvátételi tárgyalásokkal
Megindultak a hivatalos megbeszélések a német jóvátétel nagyságának megállapítására

Londonból jelentik: A Daily Telegraph párisi levezetője jelenti, hogy

a szakértők között már megindultak a hivatalos megbeszélések a német jóvátétel összegének nagyságáról.

Dr. Schachtont kívül Moreau, a Francia Bank kormányzója is megbeszéléseket folytatott Owen Younggal, a szakértőbizottság elnökével, hogy megvilágítsa előtte Franciaország követeléseit.

A Daily Telegraph newyorki jelentése szerint, ha a szakértők által mérlegelt jóvátételi tervezetről szóló párisi jelentések helytállóak, akkor

ez a jóvátételi tervezet nincs kedvező a washingtoni hivatalos helyeknek.

Illetékes helyen ugyanis azt mondják, hogy az amerikai kormány a tervezetben kísérletet lát arra, hogy a

szövetségeseket eltávolítsák a jóvátételi kérdés lényegétől, amennyiben nem az elpusztított területek kártérítésének kérdését veszik majd figyelembe, hanem ehelyett

az Egyesült Államokat helyezik olyan megvilágításba, mint a jóvátétel kizárólagos és tényleges hasznélvezőit.

Washingtoni felfogás szerint Németországban és mindenütt a világon ilyen módon az a benyomás származna, hogy a tényleges pusztítások költségeit eltekintve, minden jóvátételi fizetés »Uncle Shylock« javára szolgálna.

Ez az Egyesült Államokat a külföldön egyre népszerűtlenebbé tenné

és ezért híre jár, hogy az Egyesült Államok kormánya sohasem járulna hozzá ilyen megoldáshoz.

A román kormány százmillió aranykoronát
ígért a kisajátított magyar birtokokért

A magyar kormány százharminc milliót kér

Párisból jelentik: A genfi népszövetségi tanácsülés befejezése után Gregorie Gafencu, aki Titulescu londoni román követtel együtt Romániát a népszövetségi tanács előtt képviselte, néhány napi tartózkodásra Párisba érkezett. Gafencu, a román külügyminisztérium főtitkára van megbízva az optansügnyben folyó román-magyar tárgyalások menetének szemellátásával és román részről az instrukciók megadásával.

Gafencu főtitkár az optansüpprel kapcsolatban a következőképpen nyilatkozott:

— Mint ez különben ismeretes, a Maniu-kormány uralomra jutása után azonnal megtett minden olyan intézkedést, amelynek célja — a jogi állapotok kölcsönös fenntartása és respektálása mellett — egy az optansügnyben létrejött közös és barátságos megegyezés. Kormányunk erre elhatározta magát, nemcsak azért, mert a népszövetségi tanács több ízben ajánlotta az ügyben való békés megegyezést, hanem azért is, mert kormányunk célja barátságos román-magyar viszony kiépítése.

— A tárgyalások — mint ez is ismeretes — eddig San-Remóban folytak, mondhatnám, teljes sikerrel. Csúpan

egy ponton van még eltérés és ez a kisajátított birtokoknak fizetendő globális összeg, amelynek szétosztásáról a magyar kormány gondoskodik. A differencia a két delegáció között e pillanatban az, hogy

mi százmillió aranykoronát, mint globális kártérítési összeget ajánlottunk fel, míg a magyar delegáció százharmincmilliót igényelt legutóljára.

— Részünkről a százmillió aranykorona a maximumot jelenti s ezt megmondtam néhány nappal eelőtt Genfben Valkó Lajos magyar külügyminiszternek is, akivel ott kormányom megbízásából tárgyaltam. Tárgyalásaink a legbarátságosabb mederben folytak s remélem, hogy okéjtéssemnek meg tudtam nyerni a magyar külügyminisztert is.

— Ha a végleges megegyezés létrejön, a fizetési

feltételek lebonyolítását úgy gondoljuk, hogy egy összeget rögtön kifizetünk a magyar kormányának, majd tíz éven keresztül teljesítendő fizetések formájában rójuk le a globális összeg fennmaradó részét. Bukaresti jelentés szerint Gafencu külügyi államtitkár, aki a román kormányt a népszövetségi tanács márciusi ülészakán képviselte, szerdán visszaérkezett

Bukarestbe és újságírók előtt részletesen nyilatkozott genfi benyomásairól. Gafencu hangsúlyozta, hogy Stresemann német külügyminiszter a leghatározottabban kijelentette, hogy a német kormány minden tekintetben meg van elégedve az új román kormány kisebbségi politikájával. A németek kisebbségi akciója Stresemann szerint egyáltalában nem irányul Románia ellen.

Uj fegyintézeteket akarnak létesíteni a fiatalokru elitáltak, a politikai bűnösök és a kényszer-munkára ítélték részére

A behajtott pénzbüntetéseket fogják a fegyintézetek fenntartására fordítani

Beogradból jelentik: Az igazságügyminisztériumban most készítik elő a büntetések végrehajtásáról szóló törvény életbeléptetésére vonatkozó rendeletet. Az új törvény igen liberális intézkedéseket tartalmaz. Szakkörökben azonban attól tartanak, hogy a törvény alapján életbeléptetendő intézkedésekre nem lesz meg a megfelelő költségvetési fedezet, mert a törvény szerint a meglévő fegyintézetekben nagyszabású átalakításokat kell eszközölni és új börtönöket és fegyintézeteket kell létesíteni. Az igazságügyminisztériumban éppen ezért egy külön alapot akarnak létesíteni a fegyintézetek fenntartására és erre a célra akarják fordítani az országban a pénzbüntetésekbe befolyó összegeket. Ez az összeg körülbelül húszmillió dinárt tenne ki és ebből az összegből a bírósági épületek karbantartásán kívül fegyintézetek szükséges átalakítására és karbantartására is volna fedezet.

Az igazságügyminisztériumban létesített öttagú bizottság foglalkozik ennek a kérdésnek megoldásával.

Különösen nagy hiány van speciális női és fiatalokru bűnösök számára szolgáló fegyintézetekben. Női fegyintézet Pozsegán van, tízennégy éven felüli fiatalokru elitáltak számára Talminban és általában fiatalokru elitáltak számára Beogradban van még fegyintézet. A Vajdaságban, ahol pedig a törvény külön védelemben részesíti a fiatalokru elitáltakat és számukra egészen külön bánásmódot ír elő, egyáltalán nincs fiatalokru-fegyintézet. Mindezeket kivül az igazságügyminisztériumban működő bizottságnak olyan fegyintézetéről is kell gondoskodnia, ahol a politikai bűnösök és azok az elitáltak tölthetik el büntetésüket, akiknél a büntetés csak *custodia honestas*-nak tekinthető. Végül gondoskodni kell arról, hogy az új büntetőtörvényben bevezetett kényszermunka-büntetések kitérésére is megfelelő fegyintézetet létesítsenek az elitáltak számára.

A mexikói forradalmárok kardcsapás nélkül kiűritették Torreón városát

Az Egyesült Államokba átszökő felkelőket internálják

Newyorkból jelentik: A sok ellentmondó jelentésből, amely a mexikói határról érkezett, az az egy látszik bizonyosnak, hogy

a forradalmárok kardcsapás és puskaövés nélkül feladták Torreón városát

és hogy órákon belül megindul a döntő csata Escalon mellett, ahol két nap óta farkasszemet néz egymással Escobar tábornok 20—25.000 főnyi lázadó serege és Calles volt elnöknek körülbelül hasonló erejű hada.

Escobar tábornok közhírré tette, hogy azért őríti ki Torreont, nehogy a kormánycsapatok ágyúzzák a várost, de megadni sohasem fogja magát.

Portez Gil elnök országserzte kihirdette, hogy a lázadókat hátki büntetlenül megölheti

és aki a forradalmárok közül fogságba kerül, nem számíthat kegyelmre.

Mint Washingtonból jelentik, a miniszterelnökség közlése szerint

az Egyesült Államok kormánya nem tagadta meg a meneküljogot a Mexikóból menekülő felkelőktől, de ahhoz nem járulhatott hozzá, hogy a menekültek szabadlábban maradjanak. A határon átszökő felkelőket internálótáborokban helyezik el.

Az amerikai kormány erősen cáfolja azokat a híreszteléseket, melyek szerint felajánlotta volna közvetítését a mexikói kormány és a felkelők között és hangsúlyozza, hogy ilyen közvetítésre sem hivatalosan, nem bizalmas formában nem vállalkozik.

Két súlyos motorkerékpárszerencsétlenség Budapesten

Egy halott, négy súlyos sebesült

Budapestről jelentik: Kedden este a Városliget egyik vendéglőjében háromtagú társaság szórakozott. A vendéglátó gazda Ramoszai András szobafestőmester volt, aki születésnapját ünnepelte két barátjával: Szabó Károllyal, a városligeti Jókai Színház bonvivánjával és Kaposi Lajossal, a „Műszinkór” kómikusával.

Két óra tájban a három barát Ramoszai motorkerékpárjára ült és a jökevény mulatozás, az egyik angyal földi kis kávéházban folytatta. Hajnali öt óraker ismét felültek mind a hárman a motorkerékpárra. A gépnek azonban, amelyet Ramoszai András vezetett, nem volt oldalkocsija, úgyhogy a hátsó ülésre először Kaposi ült és az ő ülésére kapaszkodott fel Szabó Károly. Egy kissé a fejükbe szállt ekkor már az ital és Ramoszai András meglehetősen nagy sebességgel indította el a túlterhelt motorkerékpárt.

Amikor az Állatkert közelébe értek, a motorkerékpár nekiszaladt egy utmenti kőrakásnak, innen pedig nekivágódott egy utszéli fának. Szabó Károly barátja öléből hatalmas ivben bukott előre és oly szerencsétlenül zuhant a gyalogjáró szélére, hogy az agyveleje szétloccsant és rögtön meghalt.

Kaposi is lezuhant a gépről, Ramoszai András is elterült az uttesten.

Réggel felé a munkahelyükre igyekvő korai járókelők találtak rá a három vérbefagyott emberre, a mentők azonban már csak Ramoszainak, akiről megállapították, hogy bordatörést szenvedett és Kaposinak, aki egyből súlyos zúzódásokon kívül agyrázkódtástól vesztette el eszméletét, tudtak segítséget nyújtani.

A két súlyos sebesültet kórházba szállították, Szabó Károly holttestét pedig a törvénytörési bonctani intézetbe vitték.

Szerdán a reggeli órákban egy másik súlyos motorkerékpárszerencsétlenség is történt. Thököly uton Berg Károly zenész motorkerékpárjával elütötte a gyalogjáró egyik oldaláról a másikra igyekvő Lasz József kávéháztulajdonost. Lasz Józsefnek mindkét lába eltört, de maga a zenész is lezuhant a gépről és a fejét bevverte az út kövezetébe. A mentők mindkettőjüket kórházba szállították.

Augusztusban megkezdik működését az oszijekai filmgyár

Egy bécsi filmvállalat létesíti a Jugofilm vállalatot

Oszijekáról jelentik: Az Oszijeken létesítendő filmgyár ügye mindjobban közeledik a megvalósulás felé. A napokban Oszijeken tartózkodott Jovanovics zagrebi színházi rendező, dr. Gesselbauer bécsi ügyvéd, egy bécsi filmvállalat megbízottja és Herzmanszky bécsi műépítész és megtekintették az alakulás alatt álló Jugofilm d. d. által felállítandó filmgyár részére kiszemelt területet.

Alkalmunk volt beszélni Gesselbauer dr. jogtanácsossal, aki nem volt hajlandó részleteket mondani a filmgyárral kapcsolatos tervekről, azt azonban kijelentette, hogy befejezett tény, hogy Herzmanszky műépítész tervei alapján Oszijeken építik fel a szóbanforgó, egyelőre kisebb kaliberű filmgyárat. Most még bevárják, hogy milyen álláspontot fog elfoglalni a város tanácsa a kért ingyen terület átengedése ügyében.

A felállítandó filmgyár teljesen függetlenül fog működni a bécsi anyaintézetétől, de állandó és élénk összeköttetés fog fennállni közöttük. A gyár maga fogja előállítani a különféle filmtekercseket s azonkivül hivatásos és amatőr fényképezők részére szolgáló filmeteket is fog készíteni. Kisebbségi ateliert is építenek színpadi felvételek céljaira, de a filmfelvételek legnagyobb részét Jugoszlávia festői szépségű vidékein fogják eszközölni. A gyár sok szak- és segédmunkást fog alkalmazni és a stúdió, filmfelvételek alkalmával megfelelő számú statisztának is kenyeret fog adni. Elsősorban már ismert és neves művészek jönnek majd le a jugoszláviai filmfelvételekhez, — esetről-esetre a szükségnek és a szereposztásnak megfelelően, — de szívesen fognak foglalkoztatni jugoszláviai tehetségeket is.

Herzmanszky műépítész szerint egész egyszerű épületeket terveznek és nézete szerint a gyár augusztus vége felé megkezdhetné működését, feltéve, hogy valami előre nem látható akadály nem jön közbe.

Jovanovics rendező tréfásan megjegyezte a beszélgetés során, hogy azt üzeni minden szép lányának, hogy azért csak maradjon meg a mamája, vagy a foglalkozása mellett és ne zökkentsen ki senkit a rendes napi foglalkozásából az a tudat, hogy az első jugoszláv filmgyár rövidesen meg fogja kezdeni működését.

Legjobb hirdetési orgánium a „BACSMEGYEI NAPLÓ”

Megszüntek a vörheny és tifusz-megbetegedések Szuboticán

A tisztifőorvos nyilatkozata szerint a város közegészségügyi állapota kielégítő

A teli hónapokból kibontakozó város egészségügyi szempontból biztató aushatások között indul a tavaszba. A megpróbáltatásokkal súlyos téli hónapok alatt kettőzött feladat előtt álltak a szuboticiai orvosok. A mindenkorai járványserű betegségekhez az idén nagyméretű influenza járvány is járult. A szuboticiai városi tisztifőorvosi hivatal vezetője, dr. Pavkovic Milutin főorvos a következőket mondotta munkatársunknak a város egészségügyi viszonyairól:

— Talán még sohasem volt a város egészségügyi tekintetben ilyen kedvező helyzetben, mint most, a tavasz kezdetén. A beérkezett jelentések azt mutatják, hogy a fertőző, tehát a legveszélyesebb betegségek részben megszűntek, részben pedig szűnőfélben vannak. Ha sikerül ezt az egészségügyi status-quotó továbbra is fenntartani, sokkal könnyebb lesz az ezután fellépő epidemikus betegségeket leküzdeni. Most pillanatnyilag semmiféle járványos betegségről, kivéve az influenzát, nem beszélhetünk. Az influenza is szerencsére roppant enyhe és gyors lefolyású.

— Az influenzás beteg hőmérséklete egyik nap még harminckilenc, másnap már harminchat, de a harmadik napon a hőmérséklet ismét normális lesz és a beteg rövidesen elhagyhatja az ágyát.

— Újabb veszélyes fertőző gyermekbetegségről be-

szélnék a városban — mondotta munkatársunk.

— Nincs újabb gyermekbetegség — válaszolta a főorvos — és az ilyen híreket rémlátó személyek költik. Mondhatjuk, hogy a nagy vörhenyjárvány, amely még nem is olyan régen teljes erővel dühöngött, végképpen megszűnt. Ime az utolsó heti jelentés. Március 7-ikén volt 16 vörheny beteg, 14-ikéig hét újabb megbetegedés történt, tizen meggyógyultak, egy gyermek meghalt, maradt tizenkét vörheny beteg. Szuboticán tehát tizenkét vörheny beteg van, ami elenyészen kicsiny szám egy ilyen nagy városban. Azt a bizonyos új betegséget a fertőző agyhártyagyulladásal tévesztjük össze a laikusok. Ez a betegség gyermekek között pusztít, de ilyen betegség mindig volt, azonban csak szórványosan. 1928-ban tízenegy fertőző agyhártyagyulladásos betegünk volt, akik közül nyolc meghalt. Ez a betegség nehezen fertőz meg másokat és járványserűen sohasem lép fel. 1929 január elsejétől máig három gyermek halt meg nyakbénulással járó agyhártyagyulladásban, egy még beteg, egy pedig felgyógyult.

— Mint örömdetes tény kell megemlítenünk, hogy a tifusz megbetegedések megszűntek. Szuboticán jelenleg egyetlen bejelentett illusztráció sincs. Differens beteg három van. Szamarokbőgés öt, orbánc egy sincs.

Rejtélyes dinamitrobbanás egy amerikai városban

A robbanás folytán husz ház súlyosan megrongálódott

Pittsburgból jelentik: Clairton városban reggel súlyos következményekkel járó dinamitrobbanás történt. Egy bank közelében álló háztömb telkén robbant fel nagyszabású dinamit, amely husz házat megrongált s többet közülük rombadöntött. A romok két családot maguk alá temettek.

A robbanás következtében tűz támadt, amelyet a tűzoltóság hosszas munkával fojtott el. A rejtélyes robbanás oka tekintetében a rendőrség még nincs tájé-

kozódva. Több tanu jelentkezett, akik pár perccel a robbanás előtt egy autót láttak elrobogni, amelyen hat ember ült. Az autó egyideig a robbanás színhelye közelében állott. Utasai villámgyorsan ugrottak fel a kocsira és eltűnésük után alig egy perccel megtörtént a borzalmas erejű explozió. A rendőrség nem tartja kizártnak azt sem, hogy a robbanást nem a dinamit okozta, hanem a villámítógáz vezetékében keletkezett hibba.

Ausztriában nem lesznek időelőtti választások

Módosítani akarják az osztrák választójogi törvényt

Bécsből jelentik: Különböző hírek terjedtek el arról, hogy Ausztriában idő előtt következnek a parlamenti választások, sőt ezek a hírek azt is tudni vélték, hogy az új választásokra tavasszal, de legkésőbbén ősszel sor kerül. Tény az, hogy a szocialista ellenzék a választások kiírását akarja kikényszeríteni, a polgári többség azonban a legelősebben állást foglal ez ellen. Az ellenzék azt akarja, hogy a választások a lakók védelmének vitás problémája ügyében döntsenek. A polgári többség azonban nem akar a lakóvédelem fenntartásának jelszavával belemenni a választási küzdelembe és azt sem akarja megengedni, hogy ebben a kérdésben népszavazás döntsön.

Inkább az a valószínű, hogy legközelebb az osztrák

választói jog reformjára vonatkozó konkrét tárgyalásokra kerül sor. A kormánytöbbség pártjai, amelyek különböző aktuális kérdésekben ellentétes álláspontot foglalnak el, nem akarnak egységes listán résztvenni a legközelebbi választáson. A nagynemtek és a Landbund a jelöltek listájának megszüntetését és új választóterületi beosztást kíván, még pedig oly irányban, hogy kisebb területeket létesítsenek. A keresztényszocialisták programjukat a jövő héten megtartandó tárgyalásokon fogják megbeszélni. A legutóbbi időben megtartott egyes választásokon a kormánykoalíció pártjai már önállóan, sőt egyes esetekben egymással szemben léptek fel, amit különféle módon kommentál a közvélemény.

Trockij érintkezést keres az emigráns orosz szociálforradalmárokkal

A párisi orosz emigránsok visszautasították Trockij közeledését

Párisból jelentik: A párisi orosz emigránsok közlése szerint

Trockij legutóbb levelet intézett Konstantinápolyból egy párisi barátja közvetítésével az emigrációban élő orosz szociálforradalmárok párisi szövetségéhez,

amelyben felkéri őket, legyenek segítségére a forradalomról szóló könyve elkészítésénél. Trockij az orosz szociálforradalmároktól adatokat kér az orosz októberi forradalom hátterére nézve.

Trockij az adatgyűjtést csak ürügyül akarja felhasználni arra, hogy érintkezésbe jusson az emigráns szociálforradalmárokkal

és kiszimatolja, hogy személyt illetőleg milyen álláspontot foglalnak el az emigránsok.

A párisi orosz emigránsok válaszelevelében a leghatározottabban tiltakoztak Trockij közeledés ellen

és válaszukban csak annyit írtak, hogy az orosz emigránsok annak a zsarnokuralomnak az áldozatai, amelyet Trockij Leninnel együtt teremtett meg Oroszországban.

Mint Berlinből jelentik, a Vorwärts értesülése szerint Trockij berlini ügyvédje Rosenfeld dr. orvosi szak-

véleményt terjesztett a birodalmi és a porosz kormány elé, amelyben megcáfolja azokat a híreket, hogy Trockij nem beteg és a betegséget csak szimulálja azért, hogy megkapja a beutazási engedélyt Németországba. Az orvosi szakvélemény Citron orvosprofesszortól származik, aki 1926-ban két másik német orvossal együtt két hónapig kezelte Trockijt, aki akkor titokban Németországban tartózkodott. Trockij akkor meg is operálták, de hirtelen vissza kellett utaznia Oroszországba és gyógykezelését nem fejezhette be. Citron tanár

orvosi szakvéleményében megerősíti, hogy Trockijnak további orvosi kezelésre van szüksége

és hogy az a kívánsága, hogy ugyanazok az orvosok kezeljék, akik 1926-ban, mindenképpen jogosult.

Több német fürdőhely igazgatósága tiltakozott a német kormánytól az ellen, hogy Trockij beutazási engedélyt kapjon és valamelyik német fürdőhelyen gyógykezeltesse magát. A tiltakozás a wiesbadeni fürdőigazgatóságtól indult ki, mert Trockij ezt a fürdőhelyet választotta tartózkodási helyéül. Wiesbadenben attól tartanak, hogy a rendszer fürdővendégek el fognak maradni, ha Trockij ott tartózkodik, miután merénylettől tartanak.

Tagad az apja meggyilkolásával vádolt német gróf

Nincs még semmi bizonyíték a fiatal gróf Stolberg-Wernigerode ellen

Berlinből jelentik: A görli títokzatos gyilkosság ügyében

örízethe vették a dum-dum golyóval megölt Stolberg-Wernigerode gróf fiát, akit apja meggyilkolásával gyanúsítanak.

A fiatal Stolberg-Wernigerode Frigyes Keresztély gróf előzetes letartóztatását a vizsgálóbíró megerősítette, noha semmiféle bizonyíték nem merült fel ellene, csupán gyanús körülmények szólnak ellene. A vizsgálóbíró szerdán délelőtt újabb hosszasan vallatta a fiatal gróft, de még nem sikerült tisztázni, hogy a gyilkosság idején Frigyes Keresztély gróf melyik szobában tartózkodott. Eközül a kérdés körül a fiatal gróf ellentmondásokba keveredett.

Arról nem tud senki a kastélyban, hogy a gyilkosság előtt szótárlás lett volna a grófi családban. Az utóbbi időben csak egyszer volt nézeteltérés a családban és akkor

Frigyes Keresztély gróf veszett össze az apjával

val anyagi kérdések miatt és azért, mert feleségül akarta venni egy gyógyszerész leányát, amit apja a leghatározottabban ellenzett. Az köztudomású, hogy a grófi család súlyos anyagi bajokkal küzdött, a hatalmas bírtok tulajdon meg van terhelve jelzálogkölcsönökkel, sőt a szőlészi majorátus terhére is sok kölcsönt vettek fel.

A berlini közvéleményt igen élesen foglalkoztatja a titokzatos gyilkosság és a fiatal gróf letartóztatásának az ügye. A grófi család ismerősei nagy meglepetéssel fogadták azt a feltevést, hogy a legidősebb fiúnak érdekében állt volna apja halála. A grófi rokonság és az ismerősök állandóan azt hangoztatják, hogy valószínűleg csavargók lopni akartak a kastélyban, közben azonban gyilkosságra vetemedtek.

Senki rokonok, sem az ismerősök közül nem hiszi senki, hogy a fiatal gróf gyilkolta meg apját.

másrészt azonban senki sem látott idegen, a házban

Kirántott ételekhez csak Kunerolt használnak. Kunerot tiszta, vizmentes és egészséges ételzsír, tápláló és korlátlanul tartós. A Kunerol gyártása a legnagyobb nyilvánosság állandó ellenőrzése mellett folyik, mert a Kunerolműveket évente nyolc-tízezer ember látogatja.

KUNEROL

100% TISZTA KÖKUSZSÍR

vagy környékén, ami végtelen rejtélyessé teszi a gyilkosságot.

A lapok jelentése szerint Stolberg-Wernigerode gróf meggyilkolása ügyében a közeli napokban szenzációs fordulat várható. A Berliner Tageblatt kiküldött tudósítója azt írja lapjában, hogy

küszöbön áll a meggyilkolt feleségének, Erika grófnőnek a letartóztatása is.

Ezt a hírt félig-meddig megerősíti a rendőrség hivatalos kommunikációja is, amelyben annak a véleménynek adnak bürkölt kifejezést, hogy a gyilkosságról minden esetre tudnia kellett a család több tagjának is.

Harc a vallásoktatásért

A zagrebi érsek tárgyalásai a közoktatásügyi miniszterrel

Zagrebból jelentik: Bauer Antal dr. zagrebi érsek és dr. Nyárady Dénes krizeváci görögkatolikus püspök, mint ismeretes, néhány napig Beogradban tartózkodtak. A főpapok fontos egyházi ügyekkel kapcsolatban folytattak tárgyalásokat Beogradban. Bauer dr. és Nyárady dr. Beogradban felkeresték Makszimovics Bózsó közoktatásügyi minisztert, hogy ismertessék álláspontjukat a középiskolai vallásoktatás ügyében, amellyel az új iskolatörvény meghozatalával kapcsolatban foglalkozik a miniszterium.

A vidovdáni alkotmány eddig megengedte a magániskolákat és úgy intézkedett, hogy azokról külön törvény fog gondoskodni. Az alkotmány felfüggesztése után azonban ezt a kérdést most már véglegesen rendezni akarják és a közoktatásügyi miniszter előtt három ilyen irányú javaslat fekszik. Az egyik javaslat szerint a magániskolákat meg kell szüntetni és a vallásoktatást nem kötelező tantárgynak kell deklarálni. A másik javaslat szerint nem kell megszüntetni a magániskolákat, csak azok nyilvánossági jogát kell elvenni. Ez a javaslat a vallásörök számának csökkentését javasolja. A harmadik javaslat, amelyet a püspöki kar terjesztett be, a magániskolák teljes szabadságát indítványozza, valamint azt, hogy a katolikus magániskolában a vallásoktatás változatlanul maradjon meg. A püspöki kar azt is javasolja, hogy vezessék be a vallásoktatást a kereskedelmi és más szakiskolákban, ahol a vallástant eddig nem tanították. Miután ez a kérdés szoros összefüggésben van a konkordátummal, amelyet most készít elő dr. Alaupovics Tugomir vallásügyi miniszter, bizonyosra veszik, hogy a kérdést csak a konkordátum megkötésekor fogják megoldani.

A katolikus egyházfők kérték ezenkívül, hogy Gjevgyeljár, ahol 240 katolikus él, nevezzenek ki katolikus lelkészt. Végül a katolikus papság helyzetét is érintették és előadták, hogy az ország délnyugati részén a papság igen nehéz anyagi viszonyok között él, mert négyszáz dinár állami drágasági pótlékból kell megélniük, miután a nép szegény és nem tudja segíteni a lelkészeket. Kérték továbbá, hogy az új költségvetésben adjanak nagyobb szabványt a katolikus papnevelő intézeteknek.

Üldözés közben agyonlőtték a Barbulovics-rablóbanda alvezérét

A rabló kutyája órákig nem mozdult el a hulla mellől

Pozsarevácra jelentik: A pozsareváci csendőrség egyik detektívje üldözés közben agyonlőtte Perics Milivoj szökésben levő rablóját, a Barbulovics-testvérek hírhedt rablóbandájának alvezérét. Perics Milivoj agyonlövésével az utolsó alakja tűnt el annak a rablóvilágnak, amely Pozsarevác környékének közbiztonságát hosszú időn keresztül veszélyeztette.

Perics Milivoj 1927 augusztusában került legelőször csendőrkézre, néhány hónappal később azonban megszökött a vizsgálói fogságból. Sikertelenül átjutta a bolgár határon és hosszabb ideig Bulgáriában garázdálkodott. Amikor visszatért Jugoszláviába, a Barbulovics-testvérek hírhedt bandájával került összeköttetésbe, résztvett a banda valamennyi bűncselekményében és az alvezérséget vette. Amikor Barbulovicsékát és bandájukat utolérte a végzet, Perics önálló vállalkozásokba fogott. Rablóbandát szervezett és annak élén egész sor rablást követett el Pozsarevácban és környékén. A csendőrség régen körözte már a rablóját, akinek azonban minden alkalommal sikerült kimen-

külnie az üldözők gyűrűjéből. 1928 végén nagyobb összegű vérdíjat is tűztek ki a fejére, míg hétfőn a véletlen vetett véget további garázdálkodásainak.

A Pozsarevác melletti Kudreze községben egy csendőr felismerte és üldözve vette a rablóját, aki a község határában elérülő mezőségek felé menekült. A csendőr a falu végén utána lőtt a néhány méter távolságban futó Pericsnek, akit a golyó tarkóján talált el. A haramiavezér vértől borítva, holtan rogyott össze.

Perics Milivoj halálának van egy meghatározó epizódja is. A rablóvezérnek volt egy kutyája, amely igazi kutyahűséggel kísérte el minden útjára. Az állat akkor is mellette rohant, amikor a csendőr üldözte gazdáját. Amikor Perics összerogyott, a kutya fájdalmasan kezdett vomítani, odament a holttesthez és nyalogatni kezdte a friss sebet. Órákosszat nem mozdult el a hulla mellől, úgy hogy a csendőri bizottság, amely csak jóval később érkezett ki a helyszínre, még mindig ott találta a kutyát, fájdalmasan vomítva.

A vajdasági munkáskamara és a noviszadi kereskedelmi kamara ellentétes álláspontja a zárórarendelelet ügyében

A munkáskamara a nyolc-kilenc órai munkaidőt követeli, a kereskedelmi kamara ellenzi az üzletek nyitvatartási idejének korlátozását

Noviszadról jelentik: A vajdasági munkáskamara és a noviszadi kereskedelmi, gyáripari és iparkamara, a Zagrebben legutóbb a zárórarendelelet ügyében megtartott ankétból kiírólag memorandumot készítettek, amelyet felterjesztettek a szociálpolitikai minisztériumhoz.

A munkáskamara memorandumja nyomtatékosan hangsúlyozza, hogy az üzletek nyitvatartásának és zárásának kérdése szoros összefüggésben van és elválaszthatatlan a kereskedelmi és ipari üzemeknél alkalmazott segédzemélyzet munkaidőjének szabályozásával.

A munkáskamara szükségesnek tartja, hogy az üzletek nyitvatartása és zárása szakmánként szabályoztassék, tekintet nélkül arra, hogy azokban segédzemélyzetet alkalmaznak-e, vagy se, mert különben az üzletek nyitvatartásának és a munkaidő kérdése nem ellenőrizhető és az illojális versenynek tág tere nyílna.

Az üzletek nyitvatartási ideje és az alkalmazott munkaidője között legfeljebb egy negyedórát különbség lehet, amelyet reggel az üzlethelyiségek tisztogatására és megfelelő szellőztetésére lehet fordítani.

A munkáskamara nyomtatékosan követeli az alkalmazott munkaidőjének, vasárnapi munkaszünetének, nemkülönben a munkásvédelmi törvény szellemében a fiatalok alkalmazási módjának szigorú betartását és nem látja elég biztosítékot ezekre a jelenleg érvényben levő és az üzletek nyitvatartására és zárására vonatkozó rendeletekben. Követeli továbbá a pkm-helyekben az éjszakai munkatálatom elrendelését és az erre vonatkozó nemzetközi konvenció ratifikálását. A munkáskamara követeli a Vajdaságban a nyolc, legfeljebb kilenc órai munkaidőt az üzletekben és a hét, legfeljebb nyolc órai munkaidőt az irodákban, bankokban és az összes többi hasonló ipari és kereskedelmi vállalatoknál.

Erélyesen állást foglal a munkáskamara a noviszadi és a becskerekeli kereskedelmi és iparkamaráknak a zagrebi ankétan elfoglalt álláspontja ellen, amely a Vajdaság egész területére, bizonyos esetekben megengedhetőnek tartja egyes, vagy az összes üzleteknek vasárnap délelőtti nyitvatartását. A munkáskamara memorandumában hangsúlyozza, hogy a vajdasági községeknek inkább városi, mint mezőgazdasági jellegű van és ha a miniszter a kereskedelmi kamarát kívánásának helyt adna, úgy az szociális szempontból súlyos visszaesést jelentene a munkások és alkalmazottak számára.

A noviszadi kereskedelmi, gyáripari és iparkamara hasonlóképpen felterjesztette végleges memorandumát, amelyben a kamara elvben ellenzi, hogy az üzletek nyitvatartásának és zárásának határidejét megszüntessék. A kamara nem tartja célravezetőnek sem a kereskedők, sem a fogyasztók érdekében, hogy a szociálpolitikai miniszter tizenkét órát nyitvatartási időt állapítson meg.

A kereskedők nagyrésze, — így szól a memorandum, — főleg a mezőgazdaságból él és a mezőgazdasági körök szükségletei igen különböző, életmódjuk azt követeli, hogy szükségleti cikkeiket akkor szere-

hessék be, amikor a megfelelő anyagi eszközökkel rendelkeznek és nem abban az időben, amikor azt egy rendelet előírja. A mezőgazdasági körök, főleg a földmivelők, élelmiszerszükségleteiket a kora reggeli órákban, vagy késő este szerzik be, ugyanakkor van módjukban mezőgazdasági szerszámait, gépeit kijavíttatni. A kovács, a bogár, a lakatos, a nyerges és a kereskedő a községekben korán kel fel, hogy ezáltal kielégítse mezőgazdasági vásárlóinak igényeit. A kovács szívesebben dolgozik kora hajnalban, vagy este, mint forró nyáron egész napon át, míg a tizenkét órai munkaidő elrendelése esetén a kovács, ha a munkát hajnali három órakor kezdi meg, már délután három órakor kénytelen volna üzletét bezárni. A községek kereskedői és kisiparosai, a munkaidő számszerű megállapításának esetében, mindenképpen összeütközésbe kerülne a vásárlók érdekeivel, azok közül aligha volna megindokolható, hogy községekben miért kellene a munkaidőt szabályozni, ha az élet maga más beosztást teremtett.

A városokban levő kereskedők és kisiparosok munkaidőjének szabályozása csak olyan városoknál volna megengedhető, amelyeknek kimondott polgári lakossági jellegük van, mint Beograd, Zagreb és Ljubljana. Ezekben a városokban meg lehetne állapítani a nyitvatartási időt anélkül, hogy a kereskedők, iparosok és a fogyasztók érdeke sérelmet szenvedne. A Vajdaságban viszont Noviszadot kivéve nem szabad a városokban, — miután azoknak uralkodó részben mezőgazdasági jellegű lakossága van, — a nyitvatartási időt előírni. Mezőgazdasággal foglalkozó lakossággal bíró községekben sérelmes volna, hogy rendőri intézkedések akadályozzák meg a lakosság munkáját és vonjanak el abból bizonyos időt.

A Vajdaságban igen sok olyan telepítés, szállás van, amelynek lakosai csak vasárnap jutnak el a szomszédos községekbe, vagy nagyobb telepekre, hogy heti szükségleteiket beszerezzék. Így szükséges, hogy ilyen nagyobb telepeken vasárnap délelőtti az üzletek nyitva maradjanak. Ugyanez a helyzet a földmunkásoknál, erdei munkásoknál, bányászoknál, védőőrsi munkásoknál, akik csak vasárnap délelőtti tudnak bevásárlásokat eszközölni.

A Vajdaság egyes részeiben hetenként egyszer, vagy kétszer hetivásár van. Ilyen esetekben a kereskedők és kisiparosok a heti vásárra szánt cikkeiket már a kora reggeli órákban kiviszik a hetipiacra, egyesek egész heti munkájukat a hetipiac után állítják be és igen sok olyan kisiparos is van, akiknek nincs is nyitott üzletük, otthon készítik el a hetivásárra szánt cikkeiket. Ilyen községekben meg kell engedni a kereskedőknek és iparosoknak, hogy üzleteiket a hetivásár megkezdése előtt kinyithassák és hasonlóképpen ott, ahol a hetivásár a déli időben is tart, dében is nyitvatarthassák helyiségeiket. Ugyanez vonatkozik az országos vásárookra is.

Mindent egybevéve a kereskedelmi és ipari kamara azt kívánja, hogy a munkaidőt a helyi hatóságok, a helyi viszonyoknak megfelelőleg rendezzék. Meg kell engedni, hogy a kereskedők és iparosok zárt ajtók mellett, hármikor dolgozhassanak, mert előfordul-

tak olyan esetek is, hogy egyes helyeken emiatt nehézségeket okoztak. Rámutat végül a kamara arra a körülményre, hogy egyes helyeken a felekezeti különbség zavarokat idézett elő az üzletek nyitvatartásának kérdésében, miért is szükségesnek tartja a kamara, hogy az ünnepek számát a helyi hatóságok állapítsák meg.

Meghalt Fischer Miklós

Felboncolják a tragikus véget ért becskerekeli kereskedő holttestét

Becskerekről jelentik: Fischer Miklós nagykereskedő, aki, mint ismeretes, rejtélyes körülmények között súlyosan megbesélt, szerdán délután félnégykor a becskerekeli kórházban meghalt. Fischer Miklós állapota a keddi nap folyamán valamivel jobbra fordult, szerdára virradó éjszaka azután hörgőhurut lépett fel, amely reggelre tüdőgyulladással szövődött és megölte az amugy is legyengült szervezeti kereskedőt.

A becskerekeli rendőrség kérésére az államügyészség elrendelte Fischer Miklós holttestének felboncolását. Remélik, hogy a boncolás némi világosságot derít majd arra a körülményre, hogy öngyilkosság, vagy pedig támadás áldozata lett-e a tragikus sorsu kereskedő.

Szerdán újabb tanúk jelentkeztek, akik látták, amikor Fischer Miklós a kritikus napon véresen rohant ki üzletéből. Fischer a tanúk szerint ekkor uccahosszat ezt kiabálta:

— Segítség, segítség! Megölnék! ...

Fischer Miklós halála általános, nagy részvétet keltett Becskereken. A tragikus véget ért kereskedő ismert alakja volt a város társadalmi és kulturális életének, aki szívélyes modorával, elpusztíthatatlan jókedvvel mindenki szeretetét megszerezte. A becskerekeli kamara vezetőségi tagja volt és sokáig viselte a volt magyar párt alelnöki tisztjét is. Az elmult télen az ő kezdeményezéséből indult meg Becskereken az a nagyszabású társadalmi inszégakció, amely sok munkanélkülit és nincstelent juttatott meleg ételhez és tüzelőhöz.

Schumacher Sámuel

hirtelen meghalt

Szarajevóban az evangélikus presbiterium ülésén szívizélhűdés érte a volt németpárti képviselőt

Szarajevóból jelentik: Schumacher Sámuel volt németpárti képviselő, kedden délután Szarajevóban hirtelen meghalt.

Schumachert nemrégiben a boszniai Petrovopoljén lelkészé választották meg. A volt képviselő Novapazováról, ahol addig, mint szenior működött, új lakóhelyére költözött és elfoglalta hivatalát. Schumacher kedden Szarajevóba érkezett, hogy résztvegyen az evangélikus presbiterium gyűlésén. Ezt megelőzőleg felkereste Schäffer Nándor szarajevói evangélikus lelkész, aki súlyosan beteg. Schumacher panaszkodott lelkészársának, hogy maga sem érzi jól magát. Ennek ellenére elment a presbiteri ülésre, ahol hirtelen összeesett és mielőtt orvosi segítség érkezett meghalt.

Holttestét Novapazovára szállították, ahol pénteken délután három órakor a családi sírban helyezik örök nyugalomra.

Schumacher Sámuel 1880 szeptember 28-án született Novapazován. Középszkolai tanulmányait Zemunban és Osziyeken végezte, majd a tanítói pályára lépett és Petrovaradinban, Zagrebban és Beskán tanítószkodott. Később elvégezte a teológiát, majd Zemunban lelkészé választották meg és a Szerémségben működött évekig, mint szenior. Tagja volt az egyházak nemzetközi békébarát világszövetségének, továbbá a jugoszláv népszövetségi liga választmányának. Ő alapította a »Morgenstern« evangélikus egyházi lapot, amely Zagrebban jelent meg.

1923 március tizenötödikén a kulai kerületben választották elszóban nemzetgyűlési képviselővé. Ugyanott 1925-ben és 1927-ben újból mandátumot nyert, úgy hogy három nemzetgyűlésnek volt a tagja.

Közvetlen a nemzetgyűlés feloszlatása előtt Petrovopoljén választották meg lelkésznek és állását néhány héttel ezelőtt foglalta el. Feleségén kívül öt gyermeke gyászolja.

Szerdán délután a koporsót Szarajevóból Petrovopoljére szállították, ahonnan Novapazovára viszik és ott fogják eltemetni. A temetésen az egész országból küldöttségileg vesz részt a német és meg fog jelenni a temetésen a volt német párt vezetősége és a volt képviselők, akiknek nevében dr. Kraft István fogja elbucsuztatni a halottat.

Grófnő és volt sorhajó- hadnagy botránypöre

**Gróf Zichy Anna Mária ezer ebéd, vőle-
génye pedig egy bunda árát követeli**

Bécsből jelentik: Az ötödik kerületi járásbíróság előtt szerdán egy érdekes kártérítési per tárgyalása kezdődött, amelyben a főperes gróf Zichy Anna Mária, az alperes pedig Kloss Brunó sorhajóhadnagy, de van egy ellenkereset is, amelyben a szereplők helyet cserélnék: felperesből alperes, alperesből felperes válik.

Gróf Zichy Anna Mária ezer sillingre pörölte be volt vőlegényét, Kloss Brunó egykori sorhajóhadnagyot. Keresetében előadja, hogy 1918-ban lett menyasszonya a volt sorhajóhadnagynak, aki nála ékezett 1923 márciusától 1927 decemberéig. Mindennap nála vacsorázott, ünnepeken és vasárnapokon pedig nála ebédelt is. Az eljegyzés 1927-ben felbomlott és a grófnő a mindennapi vacsoráért, ugyancsak az ünnepek ebédéért ezer silling megtérítését követeli volt vőlegényétől, mert a mátkaság idején megállapodás volt közöttük, hogy a vacsorák és ebédek nem tekinthetők ajándéknak, hanem a sorhajóhadnagy fizetni fog azokért, míhelyt nyugdíjat kap. Azzal végződik a grófnő keresete, hogy méltányos árát szabott egykori vőlegényének, mikor csak ezer sillinget követel, mert így egy félkezésre alig jut több egy sillingnél.

Bonyolítja az ügyet az, hogy Kloss Brunó viszont kétezer sillingre perli Zichy Anna Mária grófnőt egy bunda ára fejében. Azt kéri tehát a bíróságtól, hogy ezt számítva le, vagyis itéljen meg neki a bunda fejében ezer silling megtérítést. Érdekes a volt vőlegény keresetének az a passzusa, amelyben elárulja, hogy az eljegyzést azért bontotta fel, mert tudomására jutott, hogy a grófnőt többször látták együtt egy rendőrral.

A grófnő ügyvédje nem hagyta ennyiben a dolgot. Újabb beadvánnyal fordult a bírósághoz, hogy tisztára mossa az egykori menyasszonyt a becsületét. Előadja, hogy a kérdéses Fichu Adolf közlekedési rendőr, aki Bécs városának legforgalmasabb pontján, az Operánál teljesít szolgálatot, kiváló autószerelő és Zichy Anna Mária grófnő ő hozzá fordult tanácsért egy autójában, ezért lehetett több ízben együtt látni a grófnőt és a közlekedési rendőrt. Ami pedig a bundát illeti, erről is beszél a beadvány.

Nem tagadja a grófnő, hogy bundát kapott volt vőlegényétől, ehhez azonban furcsa körülmények közt jutott. Vőlegényének fiúvéré, Kloss Alfonz, akl István főhercegnek veje, róla — Zichy Anna Mária grófnőről — azt állította, hogy kémkedik és enniért ő több rágalmozási és becsületstérítési pört indított vőlegényének fiúvéré ellen. Ezeknek a pöröknek a költsége felszökött ötezer sillingre és vőlegénye, hogy valamivel kárpótolja őt, bundát vásárolt neki.

A tárgyaláson a felek személyesen jelentek meg. A tárgyaláson megegyezés jött létre aképen, hogy a volt sorhajóhadnagy kötelezte magát arra, hogy öt-száz sillinget fizet a grófnőnek és ezzel kölcsönösen megszüntetnek minden pert.

TÖZSDE

Zürich, márc. 20. (Zárlat.) Beograd 9.1275, Páris 29.30, London 25.2325, Newyork 519.85, Brüsszel 72.19, Milánó 27.215, Madrid 78.10, Amsterdam 208.225, Berlin 123.34, Bécs 73.06, Szófia 3.7525, Prága 15.305, Varsó 58.30, Budapest 90.595, Bukarest 3.0925.

Beograd, márc. 20. (Zárlat.) Páris 223.50—221.50, London 276.35—276.15, Newyork 56.96—56.75, Zürich 10.97.40—10.99.40, Milánó 299.27—297.27, Amsterdam 22.84—22.78, Berlin 13.53—13.50, Bécs 802—799, Prága 169.13—168.33, Budapest 994—991.

Zagreb, márc. 20. (Zárlat.) Páris 221.50—223.50, London 276.15—276.95, Newyork 56.76—56.95, Zürich 10.97.40—10.97.40, Milánó 297.22—299.22, Amsterdam 22.84—22.84, Berlin 13.50—13.53, Bécs 799.03—802.05, Prága 168.33—169.13, Budapest 991.70—994.70.

Noviszadi terménytőzsde, márc. 20. Buza bácskai 79—80 kg. 250—252.50, szerémi 79—80 kg. 250—255, bánáti paritás Vrsac 79—80 kg. 242—244, felsőbácskai 79—80 kg. 250—255, Béga hajó R. K. 79—80 kg. 244—246. Zab bácskai, szerémi és szlavoniai 252.50—257.50. Tengeri bácskai és szerémi 272.50—275, bácskai és szerémi IV.—V. 282.50—287.50, bácskai és szerémi V.—VI. 287.50—290, bánáti 270—272.50. Liszt 0gg és 0g hácskai 345—355, 2-es 325—335, 5-ös 305—315, 6-os 282.50—287.50, 7-es 270—275, 8-as 210—215. Korpa bácskai és szerémi jutásakokban 185—190, bánáti jutásakokban 182.50—185. Irányzat: változatlanul csendes. Forgalom: 131 vagon.

Budapesti gabonatőzsde, márc. 20. Határidőszlet: Buza októberre 25.16—26.28, zárlat 26.21—26.22, márciusra 25.45, májusra 25.86—26.03, zárlat 25.94—25.95. Rozs októberre 24.01—24.19, zárlat 24.09—24.10, márciusra 23.45, májusra 23.88—24.04, zárlat 23.95—23.96.

Tengeri májusra 28.60—28.88, zárlat 28.88—28.89, júliusra 28.46—28.63, zárlat 28.63—28.64. Készárupiac: Buza 25.70—26.90, rozs 23.50—23.65, takarmányárpa 26.20—26.85, sörárpa 27—29, köles 29—29.80, tengeri 28.75—30, zab 25.75—26.50, korpa 19—19.50.

Chicago terménytőzsde, márc. 20. Középarfolyamok (zárójelben az előző napi zárlat): Buza március (123 egynyelcad) 122 ötnyelcad, május (127 háromnyelcad) 126 háromnyelcad, július (130 egynyelcad) 129 és fél. Tengeri március (94 egynyelcad) 93 egynyelcad, május (97 egynyelcad) 95 hétényelcad, július (100 és fél) 99 háromnyelcad. Zab március (46 háromnyelcad) 46 és fél, május (47 hétényelcad) 47 ötnyelcad.

Winnipeg terménytőzsde, márc. 20. Középarfolyamok: Rozs május (129 hétényelcad) 129 háromnyelcad, július (131 ötnyelcad) 131, október (129 hétényelcad) 129 ötnyelcad.

Vizálás

A noviszadi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek mai állása a következő: Duna: Bezdán 288 (+8), Apatin 397 (+13), Bogojevó 484 (+24), Daj 230 (—45), Vukovár 220 (+10), Palánka 272 (—54), Noviszad 270 (+6), Zemin 347 (—40), Pancsevó 345 (—39), Szmederevó 457 (+29), Orsava 258 (+38). Dráva: Maribor 55 (—0), Osziék 250 (+20). Száva: Zagreb —24 (—51)? Sisak 420 (—45), Bród 555 (—12), Samac 455 (—18), Mitrovica 488 (—14), Sabac 316 (—15), Beograd 295 (—33). Tisza: Szentia 140 (+20), Becej 154 (+12), Tital 345 (+10) A Duna Bécsből a Dráva torkolatáig és 598 km. a tengerig a jég legnagyobb helyen áll. Almástól Szlankamén alatt, Pancsevónál, Szmederevónál, Turn-Szevernél és Vidinál a jég uszít. Dráva: Varazsdintől Baresig nincs jég. Maribornál, Donyeg-Miholyánál és Osziéknél a jég utazik. Száva tiszta a jégtől. Tisza Tofajtól Titlig a jég nagyobb részben áll.

A nagyváradi diákszövetség megismétlődésétől tartanak

A romániai diákszövetség ismét kongresszust hívott egybe

Bukarestből jelentik: A Curenul szerdai száma *Uj Nagyvárad készült* cím alatt igen érdekes cikkben foglalkozik az újból ébredő antiszemita mozgalmakkal. A Curenul azt írja, hogy néhány nappal ezelőtt az Országos Diákszövetség Bukarestbe központi vezetőségi gyűlést hívott egybe. Ezt a gyűlést a legtöbb diákcentrum bojkottálta és a gyűlésen csupán Bukarest, Csernovic és Temesvár kiküldöttei vettek részt, ellenben Jassi, Kolozsvár, Nagyvárad és Arad távol tartották magukat.

A diákszövetség ennek ellenére határozatilag kimondta, hogy *angusztus 15-re Craiova város országos diákkongresszust hív egybe*, vagyis megismétli azt a kongresszust, mely először Nagyváradon játszódtott le és vált hírhedté az egész világon.

A Curenul felveti a kérdést, hogy ki fűti újból a diákmozgalmat és miért van szükség erre a diákkongresszusra. Egyben kéri azt is, honnan veszi a jogot magának a vezetőség kis terebére, hogy az egész ország diáksága nevében intézkedjék.

LEGUJABB

Foch tábornagy szerdán este meghalt

Párisból jelentik: *Foch tábornagy szerdán este háromnegyed hétkor meghalt.* Foch Ferdinánd 1851-ben született. A világháború alatt kiváló hadvezéri képességeivel tűnt fel és a marnei csatában hadseregpáncsnok, 1916-ban a somme-i offenzíva vezére volt, 1917-ben vezérkari főnök lett, 1918 április óta pedig a Franciaországban operáló antant hadak főparancsnoka Foch marsal vezette a fegyverszüneti tárgyalásokat. Két hónap óta betegeskedett és szerdán este a szivgyöngöseség megölte.

Byrd kapitány megmentette három társát

Newyorkból jelentik: Megírtuk, hogy Byrd kapitány expedíciójának három tagja eltűnt. A legutóbbi kábeljelentések szerint Byrd kapitány szerdán megtalálta az expedíció három elsodort tagját.

PANORÁMA

Simon Böske a jégen

Ennél kedvesebb látvány az egész téli szezon alatt sem került a szemem elé. Este nyolc órakor a szóna-téri jégpálya. Pazarul kivilágítva. A lámpák fényét százszorososan tükrözi vissza a jég. Mint a mesékben, úgy csillog, ragyog minden. A jégpálya el van kerítve a külvilágtól, jegyet kell váltani, csak így lehet a közelébe férközni. Benn a pályán már javában áll a bál. Korcsolya-fenomének siklanak fel-alá tüneményes gyorsasággal, egyéni játékokat produkálnak, merész körözéssel hajladoznak és bognijukat megcsodálják az újoncok. Különösen egy hórihorgas, pulóveres férfi tűnik fel. Elnyomja a többieket.

— Nahát ez a Gyula! — álmélnaknak a pályatársak.

Gyula brillirozik. Minden szem őt figyeli. A nők esdekelve kunyerálnak neki, hogy vezesse őket. Gyula válogat közöttük. Gyula duskál a női korcsolyásokban és a szemrevalóbbakat kiválogatja. Ezeknek aztán elrebeget a boldogító igent.

— Barátom — epkedik egy ur — úgy nézd meg, hogy bajnokságot nyert St. Moritzban.

Erre úgy nézi meg, mint egy bajnokot, akit St. Moritzban ütöttek a korcsolya lovagjává. Kétségtelen, hogy Gyula a jégpálya legnagyobb attrakciója. Píztosan nem kell belépti díjat fizetnie. Sőt. Talán még néki fizet a tulajdonos. Gyula esemény. Csalétek. Vonzza a közönséget. Akár nyáron az uszodákban az uszóhajók a fűrdőző népet. A kapuban plakát:

Honnan Simon Böske is itt fog korcsolyázni! Missz Európa a Szóna-téri jégpályán!

Mindenki izgatott.

— Tényleg éljőn? — kérdezik a jegyszédőt, akl halálosan komolyan bólint:

— De mennyire! Személyesen. Kíváncsi korcsolyázik. Itt fog körözni! — és a nagyobb bizanság kedvéért lumtat a szápadt jégre, hogy ezen fog tovasiklani a holnapi szent napon Európa legszebbnek mondott lánya.

Szegény Simon Böske, mindenféle reklámra használják fel. Az egyik pesti áruház teadélután rendezett a tiszteletére felemelt helyárrakkal, zeneszerzők neki ajánlák a slágereiket, abban a reményben, hogy így tényleg sláger lesz belőle.

Most pedig jégre viszik. Könnyű Bösket a jégre csalni. Még egy pár korcsolyát is adnak neki ajándékba.

— Vigyázz ha jön a vonat! — rikkant egy siheder lényre az előtte álló bányászodóra és majdnem elgázolja.

A jégnek is megvannak a maga aszfaltbetyárjai, a jégen is van majomsziget, korzó, főrt és szerelem. Az utóbbi táu a legkedvesebb. Szerelem a jégen! Az ifju pár összefonódva suhan tova a kivilágított, vakítóan csillogó kristály-parketten. Mint egy álom igazán, csak ez a legméltóbb hasonlat erre a tündéri édes andalgásra: álom!

Milyen borzasztó volt, valóságos csapás, amikor a téli hetekben, az ifju párok, korcsolyával a hátukon beállítottak a jégpályára és nem juthattak tovább a kiskapunál. A jégpályát elcsukták a nyilvárosság elől. — Mi az, mi történt? — érdeklődtek ledten a matadorok.

A kapura kifüggesztett tábla aztán mindent megmagyarázott:

A hideg miatt zárva

A csillogó hidegben ugyanis csak kevesen merészködtek ki a szabadlevegőre. Fáztak, féltették az orrukat és tüdejüket. A jég tulajdonosának viszont nem fizetődték ki üzembem tartani ezt a nagy apparátust, égetni a sok drága villanyt. És így megesett az a viécset, hogy a korcsolyapályát lezárták a nagy hideg miatt...

De most már enyhült a lég és vidul a határ, a forgalom a jégen valósággal életveszélyes, összeko-csónak, felborulnak, de azért nincs sérthetés, harag. Aki orron szánkázik, szépen feltápaszkodik, helyro-igazítja a bokáját, a kulcsontját és így szól finoman:

— Pardon.
Mire a másik lovagiasan:
— Részemről a szerencse.

És tovább köröznek. A szerelmepárok különben se látnak, se hallanak. Egymáshoz simulva usznak a jégparketten, a partner édes szavakat sugdos hölgye rózsás fülbe, néha egy lopott csók és viszont és nagy felmerhetetlen boldogság az arcukon. Ez ember azt hinné: örökké fog tartani. Olyan bájos, olyan mély, olyan halálos. És a jégpáncél biztosan áll a talpak alatt. Pedig már itt a tavasz, déltájban a jég erősen olvad, akárcsak a múlt évben. És hol van már a tavalyi jég, a tavalyi szerelmek? Elolvadtak az első nausugárral...

HIREK

A piros ruha, meg a hattyúprém

A sziv évszakkváltásai nem ismerik el kötelezőknek magukra nézve se Juliánust, se Gregoriánust. Ő, a szivre májusban is átmeneti kabátot húzhat az ősz, júniusban is ráköszönhet a fehérfejű tél, még jó, hogy a tavasz hónapjai sincsenek határozott dátum pellengéjéhez láncolva. Egészen külön kalendárium ez, bár a holdváltások rejtélyes keresztnevei nem hiányoznak belőle és azonképen benne van a sziv zsebnaptárjában a fontosabb lelki telefonszámok rubrikája is, akár a rendes boltban kapható naptárakban.

Erről jut eszembe az a régi hölgy, akivel egy zására nézve hősnő volt, egy regény hősnője és történetünk egész ideje alatt piros ruhát viselt. A piros ruha égő pirosra úgy ölelte át, mint a láng az égő háztetőt, a szeme szép volt, fogai épek, irni-olvasni tudott, különös ismertetőjele pedig az a végtelen, meglátóan végtelen nosztalgia, amely egy szigoru, sáros-havas decemberben fogta el a szerelem után, hogy nagyon soká ne eressze el.

A piros ruha decemberben lekonstatálta, hogy tavasz van, mire boldogan elpirult és ettől, ha lehet, még pirosabb lett. Esett a hó, az emberek fagyos arcát és fagyos szívet keringtek a szél borotvaélen, mindenki otthon ült, direkt a családi tűzhelyen, de a pirosruhás hölgy, akit ezentul röviden Piroskának fogok nevezni, összecsapta a kezét és boldogan kiáltott fel:

— Gyönyörű idő! Milyen kellemesen meleg.

És gyorsan lehajtott egy jégbehűtött limonádét, mert komolyan melege volt.

A város mellett réten hópucacok mozdulatlanok voltak és fagyott fűszálak dugták ki fejüket a fehér takaróból. Piroska letépte a szegény fűszálat, arcához emelte. Mélyet, hosszút lélekezett:

— Ibolya — jelentette ki elragadtatással — illatos tavaszi ibolya...

És a keblére tüzte a szalmaszálat.

Befelé menet az uton találkozott valakivel.

— Ő az — dobbant meg benne a kinyilatkoztatás, — ő az, a hattyuprémes lovag, a tavasz királya, a félelem és gáncs nélküli való.

— Jónapot — szólította meg azután egyszerűen az ismeretlen. — Ugyebár a hattyuprémes lovaghoz van szerencsém?

— Tessék — csodálkozott el őszintén és mélyen a fiatalember, aki egyszerű polgári télikabátot viselt minden prém nélkül. A hattyuprémről különben sem hallott eddig és az inkriminált állat természetrajzából mindössze a Lohengrinnel, no meg az állatkerti példányokkal kapcsolatban derengett benne némi zavaros ismeretfele.

— Miért játszik színházat kérem? — folytatta zavartalanul Piroska, — hiába akar inkognitóban maradni, magára ismernek a hattyuprémről.

— De kedves kisasszony, miféle hattyuprémről beszél?

— Erről — és odakapott a vállához, amelyen a télikabát boltyos szövete pihent.

A fiatalember annyira elcsodálkozott, hogy a hidegről is elfeledkezett és elmulasztotta a türelmetlen topogást is. Nézte Piroskát, aki kibontott kabáttal állt előtte, rajongva és áhíttal.

— Nézze — nyújtotta ki keztyűtlen kezét a távolba a lány — nézze, tavasz van...

— No nem épen... — próbált meg hátortalanul elmentmondani az állólag és bizonyítékul felmutatta kékre dermedt füleit.

— Tavasz van — folytatta Piroska zavartalanul, oda sem figyelve arra, amit a másik beszélt — fiatalok vagyunk és szeretlek. Rád vártam hattyuprémes lovagom. Itt vagyok! Tied vagyok!

Piroska e szavak után rajongva lépett közelebb az ifjú vállára pihentette a kezét és enyhén megborzosgott:

— Ó, a hattyuprém — sutogta — a hattyuprém, amelyre annyi évet vártam.

Beletemette arcát a télikabát tar szövetébe, így maradt néhány pillanatig, majd egész közel lépett a fiatalemberhez:

— Csókoldj meg lovagom!

A télikabátos, aki fáztott ugyan, de nem volt semmi jónak az elrontója, nem sokat gondolkodott. Teljesítette a kellemes parancsot. Annál is inkább, mert Piroska ebben a pillanatban nagyon szép volt, szebb, mint valaha.

Szemét befutotta a könny és fulladozva adta vissza a csókokat.

— És most — kérdezte azután bambán a fiatalember.

— Elszököm hozzád lovagom. Sokszor. Ahányszor csak akarod. Hol laksz?

— Kacagány ucca 13. Földszint.

— Kacagány ucca — ismételte meg behunytt szemmel Piroska. — Kacagány ucca...

— Szóval estére?

— Estére.

— De aztán elgyere — oktatta ki most már fölényesen a fiatalember, akinek a helyzotról a sültgalamb-elmélet jutott eszébe. Különbösen sem akart most sokat gondolkolni a meglepetésen, mert kegyetlen hideg volt.

— Na szervusz — bucsuzott az ifjú és feltúrta a télikabátját, — pá kicsikém, a viszontlátásra!

— Várj — sikoltott utána ekkor Piroska — várj! Egy pillanatra!

Az ismeretlen meglepetten torpant meg. A pirosruhás hölgy odarohant és reszkető kézzel kapott a kabátja után:

— Engedd meg... egy kicsit csak... a hattyuprémet. Hadd simogassam meg még egyszer a hattyuprémet...

És bomlott körmökkel kapargálni kezdett a kabátton.

— A hattyuprém... milyen puha... milyen simogatós... akár a szerelem...

— Na szervusz — mondta most már türelmetlenül a fiatalember és sietős léptekkel eltűnt a balfenéken. Ugy magában egy kicsit el is határozta már, hogy nem lesz otthon a randevu idejére. Mit lehet tudni, hátha elmebeteg a kicsike. Vagy eszelős.

Piroska egyedül maradt. A hőmérő harmincegyet mutatott nulla alatt, a szél vadul vágatott, mint a Riviera-expressz és az ucca lassankint elnéptelenedett, akár egy cirkusz előadás után.

A lány leült a járdakőre:

— Tavasz — sutogta — bárányfelhők... Hattyuprém... Kacagány ucca 13...

Persze reggelre aztán megfagyott.

Ugy kellett neki.

(—zení)

*

— Bléd várja a királyi családát, Blédből jelentik: Blédben élénk előkészületeket tesznek a királyi család nyári tartózkodására. A Suhobor-kastélyt a tél folyamán teljesen átalakították. Péter trónörökös és Tomislav herceg részére külön appartement-t rendeztek be az első emeleten. Külön angol parkot létesítettek a királyné részére és kovácsolt vaskaput építettek s ugyanilyen kerítéssel vették körül a kastélyt. A kapunál kis házat építettek, ahol a szolgálatot teljesítő udvari személyzet fog tartózkodni és itt kell majd bejelenteni a látogatókat. A királyi ház udvartartása megvásárolta a blédi butorgyár épületét, amelyet kaszárnyának alakítottak át. Lesce vasútállomáson udvari várótermet rendeztek be.

— Az új szubotíci polgármester audienciája, Beogradból jelentik: Öfelsége Alekszandar király szerdán délelőtt kihallgatáson fogadta Osztojics Szelimir nyugalmazott tábornokot, Szubotica város ujonnan ki-nevezett polgármesterét.

— Kumanudi helyettes külügyminiszter Bécsben, Bécsből jelentik: Kumanudi jugoszláv helyettes külügyminiszter szerdán délelőtt tíz órakor Genfből jövet Bécsbe érkezett. A pályaudvaron az osztrák külügyminisztérium egyik osztályvezetője és Milojevic bécsi jugoszláv követ fogadták Kumanudit aki délelőtt tizenegy órakor Milojevic követ kíséretében látogatást tett az osztrák parlamentben Seipel kancellárnál. Kumanudi Koszta a délutáni vonattal továbbutazott Beogradba.

— Obradovic Dragoszláv volt szubotíci főkapitányt francia becsületrenddel tüntették ki, Beogradból jelentik: A francia köztársasági elnök Obradovic Dragoszláv belügyminisztériumi titkár, Szubotica város volt főkapitányát, a francia becsületrenddel tüntette ki. Hasonló kitüntetésben részesült Atymovics, a beogradi rendőrség politikai osztályának főnöke.

— Az ir kormány titkár az angol államtanács összehívása ellen, Londonból jelentik: A Daily Chronicle jelentése szerint a király betegsége idejére létezőt államtanács összehívását az ir szabadállam megtagadta. Cosgrave kormánya azt kívánja, hogy a tanács vagy csupán a királyi család tagjaiból álljon, vagy pedig az egész brit birodalom képviselőiből és nem csupán a birodalom egyik alkotó részének. Angliának képviselőiből. Ezt a kérdést, valamint a részleges kérdését valószínűleg a legközelebbi birodalmi konferencián is fölvetik.

— A vizsgálóbíró szabadlábra helyezte a csalással és leánykereskedéssel vádolt szubotíci ellenőrt, A szubotíci rendőrség néhány nappal eze-őt letartóztatta Horváth Gyulát, a szubotíci illemhelyek ellenőrt, akit azzal gyanúsítottak, hogy tagja volt egy leánykereskedő bünszövetkezetnek, ezenkívül pedig elkíszerítette az illemhelyek kezelőinek fizetését. Horváthot és két társát átadták az ügyészségnek. Radovic Szerben vizsgálóbíró szerdán kihallgatta Horváth Gyulát, aki dr. Diamant Ernő ügyvédét nevezte meg védőjéül. A vizsgálóbíró minden részletre nézve kihallgatta Horváth Gyulát és a kihallgatása után szabadlábra helyezést hozott, azzal, hogy a bünvizsgálatot tovább folytatják ellene. Horváth Gyula szabadlábra helyezése most attól függ, hogy az ügyészség felfolyamodással éle a vizsgálóbíró végzése ellen.

— Noviszad és Beograd között személyi hajójáratot indítanak, Noviszadról jelentik: A folyamhajózási tanács hétfőn tartotta Beogradban ülését, amelyen a noviszadi kereskedelmi, gyáripari és iparkamara részéről dr. Mirkovics Mijó kamarai titkár vett részt. Felszólalására a folyamhajózási tanács hozzájárult ahhoz, hogy Noviszadon a nyári és őszi időszakban, Noviszadról hajnali négy órakor személyhajójáratot állítsanak be. A hajó reggel nyolc órára érne Beogradba. Erre azért lenne szükség, mert a Noviszadra 7.14 órakor érkező gyorsított személyvonat, — amely Budapestről indul és több hálókocsit visz magával, — rendszeresen nagy késésekkel érkezik. A hajójárat lehetővé tenné, hogy a noviszadi utasok kora reggel Beogradba érkezzenek. A Beogradból 18.15 órakor Noviszadra induló gyorsított személyvonat május 15-ikétől kezdve 18.25 órakor indul és hogy az utasok későbbi időpontban hagyhassák el a fővárost, május 15-ikétől kezdve 19.55 órakor egy új személyvonatot állítanak be, amely 22 órakor érkezne Noviszadra. A Noviszadról induló reggeli hajó Beogradból délután öt órakor indulna vissza Noviszadra, ahova éjjel tizenegy órakor érkezne meg.

— Svengali grafológiai elemzése, Svengali mester, a kitűnő szuggesztőr és telepata, aki mint grafológus is nagy sikerekre tekinthet vissza, két nagyszerű előadása után néhány napig még Szubotícán tartózkodik és ez alatt szívesen áll rendelkezésre bárkinek, akár privát széanszok rendezése céljából, akár pedig grafológiai vagy kiromantiai elemzések végzésére. Svengali mester a Beograd-szállodában levő lakásán található meg.

— Borzalmas vasúti szerencsétlenség Kanadában, Londonból jelentik: Crocourt kis kanadai állomás közelében szerdán borzalmas vasúti katasztrófa történt. Két gyorsvonat összeütközött és a szerencsétlenségnek az eddigi jelentések szerint husz halottja és nagyon sok sebesülte van.

— Egy bukaresti dús gazdag kereskedő rejtélyes eltűnése, Bukarestből jelentik: Andronesco Pável dús gazdag bukaresti kereskedő, egy hatvanéves, teljesen egyedülálló, kissé különc, de a vig életet szerető ember már hetek óta nem tért vissza lakásába. Titokzatos eltűnése ügyében a rendőrség nyomozást indított. A milliómást eltűnése előtti napon egy szőke hölgy társaságában látták, majd egy mulatóhelyen, ahol több fiatalember is volt a mulató társaságban. Andronesconál eltűnése napján közel egy millió lel készpénz volt és így nem lehetetlen, hogy bűnös kezek tették el láb alól a kártyot. A rendőrség ebben az irányban nyomoz.

— Halközös, Beogradból jelentik: Forster Gyula báró, Forster Pál báró beogradi magyar követ testvére, néhány nap előtt trencsénmegyei birtokán ötvenöt éves korában elhunyt. Az elhunyt földbirtokos azelőtt Magyarországon, a háboru utáni időkben pedig a szlovenszkói társadalmi életben előkelő szerepet játszott és halála széles körökben őszinte részvétet keltett.

— Egy gőzös felvette az »ocean-fáró csónak« legénységét, Párisból jelentik: Newyorki jelentés szerint az Atlanti-oceánon a Kanári-szigetektől névyszáz kilométerre egy spanyol gőzös felvette fedélzetére a Slittewer nevű csónak legénységét. Ez a csónak azzal a szándékkal indult el Hollandiából, hogy ötven-hetven nap alatt keresztül jut az Oceánon. A csónak holland építője bizott abban, hogy falalmánya az »oceanjáró csónak« semmiféle körülmények között nem sülyedhet el! A csónak legénysége, amelyet a spanyol hajó megmentett, már hét nap óta éhezett, mert élelmiszerkészletük kifogyott.

— Főbeütötte magát egy beogradi bankhivatalnok, Beogradból jelentik: Szerdán reggel kilenc órakor Beogradban a lakásán főbeütötte magát Radulovic Ante, a Francia-Jugoszláv Bank hivatalnok. A rendőrség az öngyilkos fiatalember lakásán több levelet talált, amelyekben Radulovic azt írta, hogy gyogyíthatatlan tüdőbaja miatt vált meg életétől.

— Primo de Rivera súlyos kritikája a spanyol diáklányokról, Madridból jelentik: Primo de Rivera a spanyol diktátor a madridi egyetem bezárása után nyilatkozott a diáklányokról. Beszédében súlyos ítéletet mondott a diáklányokról és azt vetette a szemükre, hogy ők az okai annak, hogy Spanyolország idegenforgalma a zavargások miatt megcsappant... A diáklányok — mondta a Primo de Rivera — nem viselkedtek úgy a zavargások alatt, ahogyan tőlük elvárhatták volna. Elsősorban nem igyekeztek csitítani és fékezni megtévesztett társaikat, hanem még izgatták őket.

— Hamburgban megállt a tengeri forgalom a sűrű köd miatt, Hamburgból jelentik: A hamburgi kikötőt elmaradt sűrű köd takarja. Kedd este óta a tengeri hajók elmaradtak, míg az alsó Elba utas- és teherszállító hajói nagy késésekkel érkeznek meg. Kukshafenből szintén sűrű ködöt jelentenek. A Hamburg Délamerikai Gőzhajó Társaság Antonio Delino gőzöse utasaival kedd éjszaka óta az Elba torkolatánál horgonyoz. Több tengeri hajón kívül a Lloyd Társaság Main nevű gőzöse is az Elba-torkolatnál vesztegel a sűrű köd miatt. A hajó a Hagenbeck-kiállításra hozott szállítmányt. A Hamburgból a tengerre induló hajók is kénytelenek voltak utjukat félbeszakítani.

— Soffőrviszgak Szentán, Sztaribecejen és Novi-
hecejen. Beeskerekéről jelentik: Dr. Zubkovic Pavle
tartományi jogi referens, a beograd tartomány autó-
vizsgáló bizottságának elnöke március 23-án, szomban-
ton a bizottság tagjával Szentára száll ki és ott autó-
és soffőrviszgak tart. Szentá körzetéhez Szentá és Sztar-
akanizsa városok, továbbá a szentai és novakanizsai
járások tartoznak. Kedden, március 26-án Sztaribece-
jen lesz vizsgálát, amely a sztariibeceji, titeli és zsa-
balji járás területére terjed ki. Ugyanennek a napnak
délutánján Novihecejen működik a bizottság. A sof-
főrviszgarára mindhárom helyen jelentkezhet mindenki,
aki huszonegyedik életévét betöltötte. A vizsgázní
szándékozóknak erkölcsi bizonyítványt és hatósági or-
vosi bizonyítványt kell felmutatniok.

— Jogerős lett a gyilkos temerini mészáros tizévi
fegyházbüntetése. Noviszadról jelentik: A noviszadi
semmítőszék szerdán tárgyalta Povozsán István
temerini mészáros gyilkossági büntégvét. Povozsán egy
alkalommal meglátogatta menyasszonyát, Selhrantz Ka-
talint. A leány kikérte völegényét és a vádlott vallo-
mása szerint a kapuban elkérte tőle a revolverét,
amellyel játszani kezdett. A fegyver elsült és a golyó
megölte a leányt. A törvényszék a múlt év júliusában
megtartott tárgyalásán Povozsánt bűnösnek mondotta
ki előre meg nem fontolt szándékos emberölés bűn-
tetteben és tizévi és kéthavi fegyházbúra ítélte. A feleb-
viteli bíróság 1929 február elscjén helybenhagyta az íté-
letet. A semmítőszék szerdán elutasította Povozsán
semmiségi panaszait és így az ítélet jogerős lett. Po-
vozsánt büntetése kitöltése végett a mitrovicai fegy-
házba szállítják.

— Eltemetett egy családot a hegyomlás. Linzből
jelentik: Borzalmas szerencsétlenséget idézett elő a
hegycsuszamlás Branau mellett Unterlochen község-
ben. A Sildberg hegység egyik nyulványán hegyomlás
történt és a hegyről hatalmas sziklatörmögek zuhantak
le. Egy óriási szikla rázuhant egy házra, amelyben
három család lakott és a ház felét elsodorta. A romok
maguk alá temették egy gyári munkásnak, a ház egyik
lakójának feleségét és három gyermekét, akik mind
a négyen meghaltak. Kivülük még egy lakó sebesült
meg súlyosan. Attól tartanak, hogy a hegyomlás meg-
ismétlődik és ezért a veszélyeztetett területet csend-
őrség és katonaság zárta el.

— A noviszadi zsidó Szentegylet évi rendes köz-
gyűlése. Noviszadról jelentik: A noviszadi zsidó Szent-
egylet kedden délután fél hatkor a múlt évben elhunyt
szentegyleti tagok emlékére a templomban gyászisten-
tisztelést rendezett, amelyen dr. Kiss Henrik főrabbi
elparentálta az elhunytakat. A gyászmise után a zsidó
hitközség nagytermében tartotta meg a Szentegylet
évi rendes közgyűlését, amelyen a tagok nagy számban
vettek részt. A közgyűlésen Rainer Simon elnö-
költ és magasszárnyalásu beszédében számolt be a
Szentegylet múlt évi működéséről és jövő programjá-
ról. Klein Armin egyleti titkár ismertette a Szentegy-
let múlt évi működését. A Szentegyletnek 1927-ben 324,
1928-ban már 454 tagja volt, úgyhogy az egyesület 130
taggal szaporodott. A Szentegyletnek az elmúlt évben
324.235 dinár bevétellel szemben 201.610 dinár kiadása
volt, amelyből segélyekre és egyéb jótékony célokra
83.586 dinárt fordított. A jelentések tudomásulvétele
után a 130 új tag ünnepélyes felavatására került a
sor, amit Rainer Simon beszéd kíséretében kézfogás-
sal eszközölt. Mavor József az újonnan felavatott ta-
gok nevében megköszönte az ünnepi felavatást. A köz-
gyűlés azután a folyóügyeket tárgyalta le.

— Felhívás a rádiózőkhoz. Örvedetes tény az,
hogy mióta az ország legnagyobb leadállomása, a
RADIO-BEOGRAD kísérleti leadása megindult, mind
jobban emelkedik a rádiózők száma. Hivatalos meg-
állapítás szerint azonban a kiadott engedélyek nem
emelkednek ilyen arányban, ami azt jelenti, hogy igen
sok rádió működik engedély nélkül. Tekintettel arra,
hogy egyetlen hazai nagy állomásunk, a RADIO-BEO-
GRAD magas nívóju programját és fennakadás nélküli
működését csak úgy lehet biztosítani, ha minél több
olyan rádiótulajdonos van, aki a csekély évi 300 di-
nár illetéket befizeti, felkérünk minden rádióost, akiknek
engedélye nincs, hogy az engedélyt akár a főposta utá-
ján, akár általunk azonnal szerezzék be, annál is in-
kább, mert aki engedély nélkül rádiózik, azt súlyosan
megbüntetik és készülékét elkobozzák. Kötelességünk-
nek tartottuk erről minden rádióost ezuton értesíteni.
KONRATH d. d. Szubotica.

„Az én
férjecském
dohányozhat,“

mondja Bölcs Kató ifi-
asszony. „Mit árt, ha a
függönyök összefüstölöd-
nek? Hiszen fáradtság nélkül,
játszva, könnyen mosha-
tókak. Nem vesződök rumpfi-
zással, dörzsöléssel, mert
RADION egymaga mos.“

Kiméli
a ruhát!

— A noviszadi sakkbajnokság finise. Noviszadról
jelentik: A noviszadi sakk-kör elsőosztályu bajnoki
mérkőzése vége felé közeledik. Most már csak három
játssza van hátra: Ilics—Rosenberg. Vidor—Rosen-
berg és Vidor—Kulzsinszki között. Kedden Kulzsinszki
győzött dr. Ilicsel szemben. A verseny állása Csányi
9, Kulzsinszki 8 és fél, Rosenberg 7 és fél, Lipkovic
7, Vidor, dr. Ilics és Szabados 6—6, Rajkovic 5, Ber-
ger 2 és fél, Löbl 2, Trankoni 7 és fél pont. Az első
hely sorsá a Vidor—Kulzsinszki játszmával dől el. Ha
Kulzsinszki megnyeri a partit, akkor ő kerül az első
helyre, ha remise végző, akkor Csányival együtt ke-
rül az első helyre, míg ha elveszti, a harmadik hely-
lyel kell becérnie. Bizonyosnak látszik, hogy az első
hely kérdése Rosenberg. Csányi és Kulzsinszki között
dől el. A hátralevő játszmákat csütörtök estig le-
játszák.

— A szuboticei Hakoaht álarcosbálja. A szuboticei
Hakoaht zsidó ifjúsági egyesület szombaton március
23-ikán, a Lloyd összes termében álarcosbált rendez.
A bál az idei szezon legérdekesebb mulatságának
igérkezik, mert a rendezőség számtalan szellemes öt-
lettel gondoskodik a vendégek szórakoztatásáról. A
jelmezesek felvonulása kilenc óraker kezdődik.

Tilos a dohányzás, mert a füst árt a fehér függö-
nyöknek. De ha a függönyöket Schicht-féle Radion-nal
mossa, nem kell a férjnek a lakásban sem nélkülözni
a gondülő szivart.

— Eladta a hitelbe vett motorkerékpárt. Noviszad-
ról jelentik: Berencsaj Zsarkó soffőr Szabó László
becskerekai lakostól nyolcezer dinárért egy motorkeré-
kpárt vett, a vételárból háromezer dinárt kifizetett és a
kerékpárt azonnal eladta, annak ellenére, hogy az el-
adó a vételár teljes kifizetéséig magának tartotta fenn
a tulajdonjogot. A noviszadi törvényszék Berencsaj
két és félhavi fogházbúra ítélte.

— Továbbra is javul az idő. A meteorológiai inté-
zet jelentése szerint további lassu hőemelkedés mellett
tulnyomóan derült idő várható, helyenként még gyenge
éjjeli fagygal.

Ügyvédi hír. Dr. Adamovics Fedor ügyvéd jelenti,
hogy ügyvédi gyakorlatát dr. Adamovics István novi-
szadi ügyvéddel társulva fogja folytatni. Az ügyvédi
iroda Noviszadon, Jevrejska (Zsidó) ucca 2. szám
alatt van.

Köhögést, meghilést, rekedtséget, tüdőbajokat
biztos eredménnyel gyógyít a Sirolen. Gyógyszertár-
rakban kapható.

Ágnes krémtől gyönyörű lesz

Férfi fehérnemű a legnagyobb választékban és a
legolcsóbban kapható Klein Jenőnél, Neviszad, Vel.
Beeskerek, Szentá.

— Elemi, polgári vagy alsóosztályu gimnáziumi
tanulók tanítását minden tárgyból, különösen szerb
nyelvűből és matematikából szerény díjazásért elvál-
lalok. Megkeresések Barjaktarovic Milován, Szubotci-
ca, Vilsonova 29. címre küldendők.

— Elfogták a Leviathan tolvaját. Párisból jelen-
tik: A lapok Newyorkból jelentik, hogy a newyorki
rendőrség letartóztatott egy Singer nevű egyént, aki-
ről valószínűnek tartja, hogy ő a tettese tavaly június-
ban a Leviathan oceanjárón történt postalópásnak,
amely annakidején nagy port vert fel. A gyano akkor-
ban a Leviathan egyik fűtőjére terelődt, aki azonban
nyomatlanul eltűnt, amikor a hajó Angliába érkezett.
Most megállapították, hogy Singer azonos azzal a fűtő-
vel, aki eltűnt a hajóról. Singernak már eddig is sok
baja volt a bécsi, amerikai és antwerpeni rendőrséggel.

A légzőszervek
megbetegedéseit,
rekedtséget,
köhögést,
légsőhurutot
megszünteti a

KRESIVAL

SPORT

A J. N. S. vezetői
kihallgatáson jelennek meg
ÓfelségénélA szövetség több minisztertől állami
támogatást kér a sportolónak

— **Sakkverseny Petrovoszelón.** Petrovoszelónról jelentik: A petrovoszelói Sport Klub sakkosói husvét vasárnapján az ipartestület sakkosóival játszanak. A győztes csoport ezüst serleget kap a Sport rendezőbizottságtól. A versenyben azok is résztvehetnek, akik nem tagjai egyik egyesületnek sem.

— **A topolai zsidó nőegylet bálja.** Topoláról jelentik: A topolai zsidó nőegylet a napokban tartotta meg első bálját az egyesület új megalakulása óta. A bál, amelyen Szubotícáról, Szomborból és Vrhászról is sokan vettek részt, anyagilag és erkölcsileg nagyon jól sikerült. A kitünően rendezett bálért a nőegylet agilis elnöknőjét, dr. Mannheim Manónt és a vígalmi bizottságot élén Röder Jakabnéval illeti az érdem.

— **Csecsemőhulla a parkban.** Sztaribecsejéről jelentik: A sztaribecseji alsó parkban kedden délután a parkot szegélyező vízvezeték árokokban egy csecsemőhullát találtak. A hullát beszállították a temető hullaházába. A csendőrség az anya felkutatására megindította a nyomozást.

Bern. Institut Humboldtianum

Kereskedelmi iskola: Nevelés a mai kor kereskedőjének szellemében. Nyelvek. Oklevél.

Gymnasium: Lelkiismeretes előkészítés a kereskedelmi és reáliskola minden osztályára és érettségire.

Családi internátus: Megbízható és az önállóságra való nevelés. Prospektusok e lap kiadói hivatalában.

— **A vrsaci önkéntes tüzoltóegyesület tisztújító közgyűlése.** Vrsacról jelentik: A vrsaci önkéntes tüzoltó egyesület a napokban tartotta meg tisztújító közgyűlést, amelyen elnökké Petrovics Mihályt, parancsnokká Kirchner Ernőt, alparancsnokká pedig Petrovics Sándort választották meg. Választmányi tagok lettek: Pavlovics Petró, Dorner János, Hauser Károly, Rajetics S., Gloss Mihály, Gábor I. és Rónai Viktor.

— **Felakasztotta magát egy szuboticei gazdálkodó.** Szerdán délelőtt értesítették a szuboticei rendőrséget, hogy a Sztrajacska-uca 23. számú házban felakasztotta magát Mamuzsics Sztéván hetvenéves gazdálkodó. Az öreg ember, akinek jelentős vagyona volt, egyedül élt és amióta családjának egyik tagja két évvel ezelőtt öngyilkos lett, az öregember gyakran emlegette rokonai előtt, hogy öngyilkos lesz. Hétfőn Mamuzsics Sztéván kiment az udvarban lévő kamrába és egy spárgára felakasztotta magát. Mire tettét felfedezték, már halott volt. Értesítették a rendőrséget, ahonnan Miatov Tosa ügyeletes rendőrkapitány és dr. Plavcsics Koszta tisztiorvos mentek ki a helyszínre. Az öregember nem hagyott hátra levelet.

Hogyha Vénus földre szállna,
DESZANKA KREMET használja

— **A vajdasági tartományi Vöröskereszt-egyesület évi közgyűlése.** Noviszadról jelentik: A vajdasági tartományi Vöröskereszt-egyesület ezévi rendes közgyűlést Noviszadon április 7-ikén tartja meg.

— **Életunt cselédleány.** Noviszadról jelentik: Zsigrai Katica cselédleány öngyilkossági szándékából ammoniakkal megmérgezte magát. Súlyos belső sérülésekkel a közkórházba szállították, ahol gyomormosást alkalmaztak rajta. Állapota súlyos.

— **A »Fhünix« wienli biztosító társaság Beogradban székelő S. H. S.-királyságbeli igazgatósága az intézet szuboticei kirendeltségének vezetésével Beskovics Leó titkárt, az SHS haditengerészetének tartalékos hadbiztos-alezredését bízta meg.**

— **A vajdasági komlókereskedők és exportőrök szövetségének közgyűlése.** Noviszadról jelentik: A vajdasági komlókereskedők, bizonyosok és exportőrök egyesülete március huszonötödikén Bacsopetrovácon tartja meg évi rendes közgyűlést, amelyen a vezetőség jelentést tesz a gazdasági helyzetről és beszámol a komlótermelés és komlókereskedelem, valamint az export terén tapasztalt állapotokról.

— **A Konobarski AC társasvacsorája.** A szuboticei Konobarski AC március 23-ikán szombat este nyolc órákor társasvacsorát rendez a Bárányban. A vacsorán tombola és sok más szórakozás lesz, majd a legjobb szuboticei cigány-jazz zenekar közreműködésével tánc következik. Egy teríték ára 25 dinár, a tánchoz külön belépőjegy nem kell. Előjegyezni lehet Holländer Gyulánál, a Bárány-kávéház reggeli főpincéjénél.

Spanyolnátha, influenza

és általában minden meghűlésből eredő betegség ellen mindenkinek, gyermekeknek és felnőtteknek a legbiztosabb gyógyszer: kenje be a beteg testrészt még ma

ALGAVAL,

mert az ALGA azonnal megszünteti a hőemelkedést, könnyű, egészséges és üdítő álmot biztosít.

Röggelre frissnek és ujjászülöttnék érzi magát. Az ALGA megóvja Önt minden gyulladós betegségtől is!

Kapható minden gyógyszerésztől és drogről, utca 16 dinár

Zagrebból jelentik: A Jugoszláv Labdarugó Szövetség kérelmet nyújtott be Ófelsége Alekszandar királyhoz, hogy fogadják kihallgatáson a J. N. S. vezetőit. A kihallgatás a napokban megtörténik, amidőn dr. Paudakovics Ante elnök és dr. Riboli József jelennek meg az uralkodónál, akit, mint a jugoszláv futballsport legmagasabb protektorát, felkérnek arra, hogy nézze végig május 19-ikén Bukarestben a Jugoszlávia—Románia válogatott mérkőzést. Ezt a meccset az Ófelsége által ajándékozott aranyserlegért játsják ötödször és annak az a különös jelentősége, hogy amennyiben Jugoszlávia csapata győz, úgy harmadszori egymást követő győzelmével a sereleget végleg megnyeri.

A J. N. S. küldöttsége ugyanekkor kihallgatáson jelenik meg Svrljuga pénzügy- és dr. Mazurancics kereskedelmiügyi miniszternél is, akiknek figyelmét felhívják a jugoszláv futballsport súlyos helyzetére és kéri, hogy az állam más országok mintájára nálunk is segítse a sportolót.

A SzAND-ot meghívták Temesvárra. A SzANDI vezetősége meghívást kapott a temesvári Kinizsitől, amely a piros-fekete csapatot a katolikus husvét két napjára Temesvárra invitálja. A SzAND értesülésünk szerint a meghívást elfogadta és közölte feltételeit a román bajnoksáppal.

Az SzMTC Topolán. A szuboticei vasasok kiváló klasszisu elsőcsapata vasárnap a Topolai SC vendége lesz. Az SzMTC teljes első garnitúráját küldi el Bács-Topolára, ahol vendégzserelését nagy érdeklődés előzi meg.

Újra játszik a Bezdáni SC—TAND mérkőzést. Az alszövetség — mint ismeretes — az őszi szezonban megsemmisítette a Bezdáni SC—Torszai AND bajnoki mérkőzést, amelynek újrajátszását március 24-ikére rendelte el. A mérkőzést, amely a vidéki II. osztályu bajnokság C. csoportjában nagy jelentőséggel bír, vasárnap játszik le Bezdánban. Birája Spanyol lesz.

Noviszadon rendezik meg az országos vívóbajnokságokat. Noviszadról jelentik: Az országos vívósövetség megbízásából Csika Márton szövetségi főtitkár szerdán Noviszadon időzött és tanácskozásokat folytatott Joszifovics Iván ezredessel, a vívósövetség Noviszadon állomásozó elnökével. Az országos vívósövetség felhívást intézett a kebelébe tartozó egyesületekhez, hogy az idén megtartandó országos vívóbajnokságokat mely városban rendezzék meg. Tekintetbe jöhet három város: Zagreb, Noviszad és Bacs-kerek. Noviszadon a Juda Makkabi és a NAK sportegyletek nagy vívógárdával rendelkeznek és felajánlották a szövetségnek, hogy vállalják az országos bajnokságok megrendezését és a szövetség is szívesen látná, ha az idei bajnokságokat Noviszadon rendeznék meg, mert Noviszad központi fekvése erre különösen alkalmas teszi. A bajnokságok katolikus pünkösdkor, május tizenkilencedikén és huszadikán kerülnek Noviszadon előntésre, úgyhogy május tizenkilencedikén tartanak meg az országos vívóbajnokságokat, míg a második napon nemzetközi vívóakadémia lenne. A szövetség a közeli napokban fog véglegesen ebben a kérdésben dönteni és minden valószínűség szerint elfogadja a noviszadi egyletek javaslatát, úgyhogy az országos bajnokságok Noviszadon kerülnek majd előntésre.

A husvétai sportprogram Noviszadon. Noviszadról jelentik: A noviszadi sportegyletek elhatározták, hogy a husvétit és pünkösdi sportprogramot egymás között rendezik meg. Husvétkor a NAK és a Makkabi mérkőzik két idegen csapattal. Egyik vendégcsapat a bacs-kereki »Dusan Szilni«, a bánaiti alszövetség bajnoksapata, a másik vendégzserelő csapat pedig valószínűleg szuboticei lesz.

Az oszjeki Gradjanski Zagrebben. Oszjekiéről jelentik: Az oszjeki kerület bajnoksáppal, a Gradjanski SC-hez meghívás érkezett Zagrebból az ottani II. osztályu Postás SC-től. Ez az egyesület május 30-ikán ünnepli tízéves jubileumát, amelyre nívós programot dolgozott ki. A körmérkőzésre meghívta az oszjeki Gradjanski is, amely a meghívást el is fogadta. Az oszjeki Gradjanski első napi ellenfele a zagrebi Gradjanski lesz.

Oszjeken is a SzAND-ot várják husvétra. Oszjekiéről jelentik: Oszjék egyik legszimpatikusabb és legjobb egyesülete, a Hajduk FC, amelyet a Vajdaságban is jól ismernek, a husvétit ünnepekre szeretné lekötni a szuboticei alszövetség bajnoksáppal, a SzAND-ot.

Az oszjeki Szlávija—Gradjanski mérkőzés. Legutóbb közöltük, hogy az oszjeki alszövetség megsemmisítette a Szlávija—Gradjanski bajnoki mérkőzést. A JNS a Gradjanski felebezésének helyét adva, a mérkőzést — amelyet a sötétségre való hivatkozással és nem bírói tévedés miatt övtek meg — az eredeti 2:1-es eredménnyel a Gradjanski javára igazolta.

Az oszjeki Slavija Sztaribecsején. A löképessegi sztariyecseji Szokó husvét két napján vendégül látja az oszjeki Szlávíát, amely jelenleg az oszjeki alszövetség bajnoki táblázatán a harmadik helyet foglalja el. A Szlávija komplett csapattal megy Bacsére.

BÁCSPETROVÁC

Slovački SK—NAK I. b. (Noviszad) 2:1 (2:0). Barátságos mérkőzés.

SZINHÁZ

Hauser Endre
budapesti hangversenye

Budapest, március.

Zömök, fekete-hajú fiatalember áll a Fodor-iskola hangversenytermének dobogóján. Kezében hegedű, mögötte zongorakiséret és előtte hosszú sorban a muzsika hípnőszájában figyelő emberek.

Hauser Endre, tizenkilencéves, szuboticei származású hegedűművész mutatkozik be a közönségnek. Lányi Ernő városa küldte, az a föld, amely a tragikus végű Nagy Jancsit adta a világnak. Műsorán Bach, Brahms, Szimanowski, Elgár, Falla és Paganini szerepelnek. De nem az a fontos, mit játszik, hanem hogy játszik.

Hegedűl.

Ezt a csudát egy vonóval idézi elő, négy száz huron.

Az elragadtatásom sokkal szubjektív, mélyebb, semhogy analizálni tudjam: felbontani ezt a játékot alapelemeire, hogy kimutassam: mennyi benne a technika, a virtuozitás és milyen százalékarányban vegyül itt össze rutin és tehetség. Ahogy szórta, keverte, színezte a hangokat, könnyed kézzel, ösztönös tehetséggel, az már magában véve rendkívüli. A pilóta, aki nyaktörő bravurokat végez kétezer méter magasban, nem lehet biztosabb ura a gépének, mint ő a nyirettyűjének. A legnagyobb nehézségeket játszva oldotta meg. Mint a lovas kozákok, akik egy-egy lélegzetelállító mutatvány után hanyag nemtörődőséggel dőlnek hátra a nyeregben. Nem ismer lehetlent. Gátakon, szakadékokon és árkokon siklik át. Amellett összehasonlíthatatlanul egyéni. Sohasem ragadhatja magát felesleges tulzásokra, nincsenek naiv, a korával menthető kitérősei, amit még nem szerzett meg számára a tapasztalat, azt csalahatlan zenei intellektusa pótolja. Ilyen beszédés, eredeti muzsikát csak a kivételesek tudnak produkálni.

Valamennyien éreztük ezen az estén: egy művész startol ezekről a szürke dobogókról. A pesti zenekritika ellípte jött el meghallgatni Hauser Endrét és álmétködvén figyelték ennek a gyerekeknak boszorkányos produkcióját. A közönség: kritikusok, nének, bácsik, mamák, papák és növendékek percekig lelkesen tapsoltak. Külön gratulációkat kapott Rados Dezső, Hauser Endre tanára, a kiváló zenepedagógus, aki annak idején a szuboticei zeneiskolában tanított hosszú évekig. Ő fedezte fel Hauser Endrét és hozta fel Pestre, nem csodagyerekek, hanem művészek.

Hátul, a fal mellé bujva ül a Hauser-házaspár, csendes boldogságban. Ők izgatottak. A fiuk nem. Öntudatosan, bátran hajol meg és a következő percben már ismét a hegedűjével van elfoglalva.

Azt hiszem Hauser Endrénél későbbi, sikereiben gazdag pályafutása során is emlékezetes marad majd ez a forró este, amelyen olyan sok szerető, barát szem, fül és szív kísérte pompás elindulását.

(—más)

Pataky Córa hangversenye. Nagy érdeklődés előzi meg Pataky Cora első önálló hangversenyét. A fiatal szuboticei úrilány, akinek zenei tudásáról és muzikáltságáról a legnagyobb elismeréssel beszélnek zenei körökben és aki néhány hangversenyen kíséretével és közreműködésével már nagy sikert aratott, április 6-án, szombaton este tartja első önálló hangversenyét a szuboticei Városi Színház koncerttermében. A fiatal zongoraművész gazdag és nívós műsorral lép a közönség elé: Bach, Schumann, Chopin, Schubert, Debussy, Konyovics és Brahms szerzeményeivel. A nagy-sikerű igérkező hangversenye jegyek a színház pénztárnál előreválthatók.

BÁCSMEGYEI
A NAPLÓ-ra
bármelyik naptól kezdve lehet elő-
fizetni s az előfizető részesül a
könyvkedvezményekben

KÖZGAZDASÁGI NAPLÓ

A BÁCSMEGYEI NAPLÓ ÁLLANDÓ HETI MELLÉKLETE

Hivatalos érdekképviseletet akarnak létesíteni a mezőgazdák

Mozgalom a mezőgazdasági kamarák felállítására érdekében

Beogradból jelentik: A gazdasági élet homlokterébe az utóbbi időben számos olyan probléma került, amely már nagyon régen foglalkoztatja a mezőgazdákat és az egyes mezőgazdasági szervezeteket. Ezek között szerepelnek az általános vámtarifa revíziójára irányuló törekvések, új kereskedelmi szerződések megkötését illető intézkedések és a meglévő kereskedelmi szerződések revízióját célzó lépések. Az ország mezőgazdaságának új piacokat kell keresni, mert nemsokára alig lesz majd mód nehéz munkával ellátott terményeink eladására. A pénzügyminisztérium erősen készül az állami illetékek és a fogyasztási adók revíziójára, ugyancsak napirenden szerepel a szállítási politika gyökeres reformja is. Az agrárreform revízióját is nagyon sokat emlegetik és a földművelésügyi minisztériumban mindennaposak azok a konferenciák, amelyek az állattenyésztés és a földművelés megreformálását akarják megvalósítani.

A mezőgazdák panaszzal, hogy sem a mezőgazdasági hitelintézet, sem pedig a Narodna Banka nem volt olyan összekötőben a mezőgazdasági élettel, ahogy azt a mezőgazdák és az állattenyésztők szükségletei megkívánják volna. A Narodna Banka minden közgyűlésén elhangzott az a kívánság, hogy meg kell szervezni a földművelés hitelek kérdését, azonban ugyanakkor azt a feltételt kötötték, hogy a Narodna Bankának meg kell kapnia az államtól azt a négytízmillió dinárt, amellyel az állam már évek óta tartozik a banknak. Számos mezőgazdasági probléma vár elintézésre

de nincs a mezőgazdák olyan érdekképviseletük, amely a kormány előtt és a kormánnyal szemben a gazdák érdekeit hathatósan képviselné és amellyel bizonyos hatósági funkciókat is végezhetne, mint a kereskedelmi és iparkamarák. A kormány egyes gazdasági miniszterei, bizonyos kérdésekre vonatkozólag mindig szükségesnek tartják megkérdezni az egyes kereskedelmi és iparkamarákat. A különféle kamarák elnökei és titkárai a törvényhozásra is befolyást gyakorolnak. Csak a mezőgazdák számára nincs meg az érdekképviselet. A mezőgazdák Jugoszláviában nincsenek úgy megszervezve, hogy a szavuk a kormányköröknél is meghallgatásra és elismerésre találjanak.

Eddig a mezőgazdák Szerbiában szervezetek nélkül voltak megszervezve, a prókói vidékek pedig a mezőgazdák gazdasági egyesületekben tömörültek. Ezek az egyesületek megtették mind a kötelességeiket, azonban épen a szervezetek organikus hibái következtében nem tudtak olyan eredményeket elérni, amilyen eredményekre az ország gazdáiának szüksége volna. A mezőgazdák nem tudták még egyelőre egy esetben sem elérni, hogy törvényhozás útján kimondották volna, hogy bizonyos kérdésekben mindig meg kell hallgatni a mezőgazdák érdekképviseletét is. Ép ezért gazdasági körökben szükségesnek tartják a mezőgazdasági kamarák megszervezését, mert ez volna az egyetlen intézkedés, amely az ország gazdáiának érdekeit minden körülmények között hathatós védelemben tudná részesíteni.

A múlt évi terméseredmény

A tengerit kivéve, minden terményből nagyobb volt a kivétel

A földművelésügyi minisztérium most tette közzé az 1928. évi végleges terméseredményeket, amelyek az 1927. évi eredményeknél lényegesen kedvezőbbek. A termés ugy minőség, mint mennyiség tekintetében igen kielégítő volt, csak a tengeri termés volt kisebb, mint az előbbi évben. A tengeri termés visszaesése a nagy nyári forróságra és a június, augusztus, szeptember hónapok száraz időjárására vezethető vissza.

1928-ban az egész országban 28.675.000 métermázsza buza, 4.404.404 métermázsza árpa, 2.175.175 métermázsza rozs, 3.877.402 métermázsza zab és 20.670.987 métermázsza tengeri termék. Az egész termés 59.803.124 métermázszt tett ki.

Eszerint az 1927. évi eredményhez képest 1928-ban 10.970.913 métermázszával több buza, 1.032.236 métermázszával több árpa, 519.135 métermázszával több rozs, 661.466 métermázszával több zab, 9.520.402 métermázszával kevesebb tengeri termék.

A bácskai tartomány területén 4.000.348 métermázsza buza, 280.795 métermázsza árpa, 60.201 métermázsza rozs, 385.768 métermázsza zab és 2.920.559 métermázsza tengeri termék.

A beogradi tartomány területén 6.235.625 métermázsza buza, 255.629 métermázsza árpa, 44.395 métermázsza rozs, 267.737 métermázsza zab és 4.676.610 métermázsza tengeri termék.

A dunai tartományban 3.506.029 métermázsza buza, 60.100 métermázsza árpa, 20.826 métermázsza rozs, 70.372 métermázsza zab és 1.265.492 métermázsza tengeri termék.

A Szerémségben 1.955.455 métermázsza buza, 175.142 métermázsza árpa, 7.601 métermázsza rozs, 166.855 métermázsza zab és 2.032.967 métermázsza tengeri termék.

Az oszjéki tartományban 2.404.685 métermázsza buza, 195.655 métermázsza árpa, 142.299 métermázsza rozs, 516.112 métermázsza zab és 1.718.917 métermázsza tengeri termék.

Eszerint a Vajdaságban összesen 12.802.073 métermázsza buza, 78.421.610 métermázsza tengeri, 526.525 métermázsza árpa, 125.423 métermázsza rozs és 663.877 métermázsza zab termék.

Az egész Szerémségben 1.955.455 métermázsza buza, 2.032.967 métermázsza tengeri, 175.142 métermázsza árpa, 7.601 métermázsza rozs, 166.828 métermázsza zab volt a termés.

Észak Szerbiában 3.993.116 métermázsza, Dél Szerbiában 2.012.155, Szlavóniában 516.112, Boszniában 2.329.010, Horvátországban 956.228, Szlovéniában 724.922, Dalmáciában 118.540, Hercegovinában 118.540 és Montenegróban 130.000 métermázsza buza termék. Tengeri Észak Szerbiában 2.505.088, Dél Szerbiában 641.270, Boszniában 1.956.606, Horvátországban 79.290 és Montenegróban 302.371 métermázsza termék. Árpából Észak Szerbiában 586.117, Dél Szerbiában 920.142, Boszniában 881.638, Szlavóniában 354.880, Szlovéniában 264.205, Dalmáciában 214.094, Hercegovinában 171.035 és Montenegróban 30.000 métermázsza termék. Rozsból Észak Szerbiában 295.705, Dél Szerbiában 656.263, Boszniában 225.070, Szlavóniában 142.299, Horvátországban 225.063, Szlovéniában 395.357, Dalmáciában 39.033, Hercegovinában 46.861 és Montenegróban 15.500 métermázsza volt a termés. Zabból Észak Szerbiában 578.334, Dél Szerbiában 276.924, Boszniában 1.157.992, Szlavóniában 516.112, Horvátországban 166.624, Szlovéniában 274.264, Dalmáciában 17.160, Hercegovinában 17.971 és Montenegróban 13.000 métermázsza termék.

Jugoszláviában 1.919.000 hektár, vagyis 45.305 hektárral több, mint 1927-ben, volt búzával beültetve, míg a tengerivel beültetett terület 2.305.793 hektárt tett ki, vagyis 55.514 hektárral többet, mint 1927-ben.

Az egész világtérmező búzában 93 millió métermázszt, rozsban 57 milliót, zabban 82 milliót, tengeriben 34 millió métermázszával több volt, mint 1927-ben.

Jugoszlávia az elmúlt évben gabonából 174.844 tonnát vitt ki 441.224.005 dinár értékben, vagyis 73.116 tonnával (165.409.413 dinár értékben) többet exportált, mint 1927-ben. Tengeriből az elmúlt évben 3.995 métermázszt vittünk ki 10.509.943 dinár értékben, míg 1927-ben 197.689 tonnát tett ki a tengerikivétel, 337.194.516 dinár értékben, úgyhogy 1928-ban a tengeri kivétel értéke 326.684.614 dinárral kisebb volt, mint az előző évben.

Az új adótörvény végrehajtási utasítása

A 80. szakasz utasításának folytatása

Abból a törvényes rendelkezésből, hogy az adókiivetés alapjául az egy évi adóköteles nyereség szolgál, nem következik, hogy az adó is egész évre fizetendő. Az adókiivetés attól a naptól kezdődik, amelytől kezdve a vállalat jogilag főnáll, megszűnik pedig annak a hónapnak végével, amelyben a vállalat működését teljesen beszüntette. Ezért a 80. szakasz második bekezdése figyelembevételével, mivel az adókiivetés alapjául az egész évre (12 hónapra) megállapított adóköteles nyereség szolgál, az újonnan alakult vállalat első évére az adó a működési időtartamnak megfelelően arányszámítás útján számítandó ki, a közönséges évet 365, a szökőévet pedig 366 napnak véve.

Az első üzleti évre történő adókiivetés alkalmával az adó napokra számítatik ki, míg a működés beszüntetését követő adókiivetés alkalmával az adót hónapokra számítják ki és pedig annak a hónapnak a végéig, amelynek folyamán a működést beszüntették.

Ha például a vállalat 1930. október 1-én kezdte meg működését és az első mérleg 1930. december 31-én készült, továbbá a 82. és 83. szakaszok alapján megállapított 100.000 dinár adóköteles nyereség, akkor ennek a vállalatnak adókiivetés alapjául $100.000 \times 12 : 3 = 400.000$ dinár szolgál. Mivel azonban a vállalat mindössze csak 92 napot dolgozott, az alapadó (10%) a működési időtartamhoz viszonyítva kitesz $400.000 \times 92 : 365 = 10.052$ dinárt, amely összeghez hozzáadandó a kiegészítő adó, ami a rentabilitást 10%-nál kevesebbnek véve, egész évre kitesz $400.000 \times 4 : 100 = 16.000$, illetve $15.000 \times 92 : 365 = 4033$ dinárt 92 napra. Ennélfogva erre az időre esik összesen 14.115 dinár adó.

Ugyanígy az a vállalat is, amely az adóév folyamán teljesen beszünteti működését, az illető adóévre megállapított adónak az adóév kezdetétől a működés beszüntetése hónapjának végéig a hónapok számának arányában eső részét fizeti.

Pl. Egy vállalat beszünteti működését március 2-án. Elmult évi adóköteles nyeresége kitesz 240.000 dinárt, ha az adókulcs 10%, $240.000 \times 3 : 12 = 6.000$ dinárt tesz ki az alapadó.

Ehhez hasonlóan a kiegészítő adót is redukálni kell.

A főlisort szabályok alapján számítják ki az adó alapjául szolgáló tiszta nyereséget, illetve az adót abban az esetben is, ha a vállalat üzleti évét megváltoztatta. Pl. Egy vállalat, amelynek üzleti éve eddig meg egyezett a naptári évvel, olyan üzleti évre tér át és készíti mérlegét, amely az 1930. január 1-től 1931. március 31-ig terjedő időszakban, tehát 15 hónap alatt kifejtett üzleti tevékenységének eredményét foglalja magában. A vállalatnak tehát két mérlege van és pedig:

1929. január 1-től 1929. december 31-ig és
1930. január 1-től 1931. március 31-ig terjedő időre.

Az első mérleg az 1930. évi adókiivetésnek képezi alapját, míg az 1931. és 1932. évekre az 1930. január 1-től 1931. március 31-ig terjedő üzleti évről 12 hónapra kisebbített adóköteles nyeresége szolgál adókiivetési alapul.

6. Hogy az első mérleg szerkesztéséig az adókiivetés ne szüneteljen, a törvény elrendeli, hogy az újonnan alakult vállalat első évi adója, amíg az első évi mérlegszerű nyereség képezte adókiivetési alap megállapítása nincs, a minimális adóttétel alkalmazása mellett előlegesen kivetendő és pedig a vállalatoknál a befektetett minden 1000 dinár tőke után 1.2 ezrelék, a biztosító társaságoknál pedig minden 1000 dinár prémium után (levonva a jóváírt prémiumokat) 1.2 ezrelék.

Ha például valamely vállalat 1930. február 1-én kezdte meg működését és a mérleget a naptári évvel megegyező első üzletévre 1930. december 31-én szerkesztette, az adó az 1930. évre a minimális adóttétel alapján vettetik ki és ugyanazon év folyamán a fizetés meghagyás kézbesítésétől számított 30 nap elmultával fizetendő (148. szakasz 3. bekezdése.) Az adó az ideiglenesen történő kivetés alkalmával is a vállalat működési időtartamával arányosan vethető ki. Pl. Egy újonnan alakult vállalat 1930. április 1-én kezdte meg működését 1.000.000 dinár alaptőkével. Ennek a vállalatnak az ezerkilencszázharminc évi ideiglenes adója $1.000.000 \times 1.2 : 365 = 1000 \times 275 = 9041$ dinár lesz.

A végleges kivetés az első mérleg elkészítése után eszközöltetik. A végleges kivetéshez mérten az ideiglenes előírás, kijavítandó.

Százmillió cseh koronával csökkent a jugoszláv-cseh külkereskedelmi forgalom

Hányatló tendenciát mutat Jugoszlávia bevitele Csehszlovákiába

Jugoszlávia és Csehszlovákia között a külkereskedelmi forgalom százmillió cseh koronával kisebb volt, mint az előző évben és 1928-ban csak 1.399.536.000 csehszlovákia koronával. Ez a visszaesés arra a körülményre vezethető vissza, hogy a csehszlovák behozatal Jugoszláviából megcsappant és összesen 451.721.000 csehszlovákia koronára rugott az 1927. évi 585.895.000 csehszlovákia koronával szemben. Jugoszlávia viszont nagyobb mennyiséget hozott be Csehszlovákiából, mint az előző évben. 1928-ban a Jugoszláviába való csehszlovák behozatal 947.397.000 csehszlovákia koronát, 1927-ben a behozatal 926.397.000 csehszlovákia koronát tett ki. Jugoszlávia Csehszlovákiába húzta 124.433.000, élelmiszert 85.749.000, állati termékeket 60.068.000, fűszereket, aszalt szilvát és kémiai cikkeket 25.634.000, ásványokat 24.160.000, dohányt 23.179.000, fát 11.977.000, bőrcserzéshez való anyagot 11.322.000 és más cikkeket 48.582.000 csehszlovákia koronával exportált. Ebből a statisztikából kitéjük, hogy a Csehszlovákiába kivitt jugoszláv cikkek hetven százaléka mezőgazdasági természetű és csak huszonöt százalék ipari cikkek. A buzákvitelt 1927-tel szemben 233,8 millió méter-mázsával kisebb volt. Hasonlóképpen visszaesett az élőállatkivitel is, amely 1927-ben 138,2 millió korona volt és 1928-ban 86,7 millió. A cserzőanyagok kivitele 1927-ben 18,2 millió csehszlovákia koronát, 1928-ban 11,3 milliót tett ki. Egyéb kisebb cikkekben viszont a kivitel emelkedett. Állati termékekben 60 millió csehszlovákia koronára volt a kivitelünk, míg 1927-ben csak 29,4 millió csehszlovákia koronára. A gyümölcs, fűszerek és aszaltszilvakivitel megmaradt az 1927. évi szinten.

Egészen más képet kapunk, ha a Csehszlovákiából

Jugoszláviába behozott cikkek értékét tekintjük. Legnagyobb részt ipari cikkek, főleg textilárú került be és pedig ez utóbbiból 516.075.000, vasárukból 139.075.000, gépekből és gépalkatrészekből 48.061.000, bőrárúkból 42.746.000, üveg és üvegarúkból 28.683.000, agyagárúkból 22.876.000, papírárúkból 16.466.000, konfekciós cikkekből, kalapok, ruhák, keztyűk 14.197.000 és más cikkekből 118.337.000 csehszlovákia koronával. A Jugoszláviába behozott csehszlovák árúknak majdnem fele textilcikkekből állott. De tekintettel a jugoszláv textilipar fejlődésére, a csehszlovák textilipar évről-évre nehezebben tudja eddigi piacát megtartani, viszont a csehszlovák gyapjú és gyapjúárú behozatala Jugoszláviába egyre nagyobb visszaesést mutat. A csehszlovák selyemárúkkal szemben nagyobb tért hódítottak. A csehszlovák textilipar kénytelen a jugoszláv textiliparal versenyezni és az eddigi áraknál lényegesen olcsóbb árak mellett árúikat elhelyezni. A jugoszláv textilipar fejlődését igazolja az a körülmény is, hogy Csehszlovákiából mindnyom nagyobb mennyiségű textilgyártáshoz való gépeket hoznak be. Vas és vasgyártmányok behozatala az 1927. évi 92,5 millióról 139,7 millió csehszlovákia koronára szökkent fel, míg a gépek behozatala 43,1 millióról 48 millióra, bőr és bőrárúbehozatal 36 millióról 42,7 millióra.

Az új kereskedelmi szerződési tárgyalások hivatala vannak a jugoszláv külkereskedelmi mai helyzetén kedvező változtatásokat eszközölni és előreláthatóan még nehéz küzdelmeket kell majd lefolytatni, hogy a kiegyenlítődés a két állam között mielőbb megtörténhessen.

Európa agrárkrízise

A Bácsmegyei Napló külön tudósítójának elmondta Henry Gueulle, volt francia földművelésügyi miniszter

Páris, március.

Az európai termelés általában a válság korszakát éli, de ez a válság szemmel láthatólag az östermelési ágakban öltött a legnagyobb mérvéket. Már-már közhelyé vált a mondas, hogy a föld nem képes megművelését becsüfélélt eltartani és a régi politikai pártok egyre-másra reformterveket dolgoznak ki minden államban, hogy javítsanak a parasztság sorsán (vagy talán azért, hogy a parasztság elégedetlenségét a maguk pártérdekeinek szolgálatába állítsák?) Ez alatt pedig a parasztság lassan, nehezen igyekszik összetömörülni külön agrárpártokba.

Az amerikai behozatal éves következményei

Az östermelés krízise mélyebb okokra vezethető vissza. Egyik ok a háború okozta gazdasági átalakulás. Például Franciaország, mely a háború előtt nyersanyagszükségletét maga termelte ki, a háború alatt jelentékeny agrárbehozatalra szorult, nemcsak mert az ország termékeinek része idegen megszállás alatt állt és mert a földművelők nagy része hadbavonult, hanem azért is, mert egyidejűleg minden korlátozó kényszerrendeletek ellenére, némely élelmiszer fogyasztása jelentékenyen emelkedett: a francia paraszt jóformán kenyéren él, de a katonaság húsból táplálkozik. Minthogy többé-kevésbé a többi hadviselő országban is hasonló volt a dolgok menete. Európában egyre növekedett az ugar terület és egyre emelkedett a behozatal a tengerentúli östermelő országokból. A háború után, mikor lassanként visszaadták a régi termelési rend, sőt a legelők nagyobb kiterjedése következtében az állatállomány is az egyedül jöhokát kivéve) a legtöbb államban erősen megszorodott, a háborúban megszokott tengerentúli hús- és kenyérmagbehozatal tovább is elárasztotta piacunkat és árleszorítottként hatott. Ennek a növekvő kínálnak, mellyel szemben nem állt meg növekedni kereslet, válságra kellett vezetnie.

Az östermelés mostoha helyzete az iparral szemben

Ezt a válságot elfolyozta egy ideig a hadviselő országokban az infláció, de a földművelő és országokban is hamarosan rá kellett hogy jöjjön, hogy a bankjegyek értéke, amelyeket eladott terményei fejében kap, nem áll arányban az ipari cikkek megnövekedett árával. Schiele német földművelésügyi miniszter már 1927-ben megállapította, hogy a német östermelő osztály a Rentenmark megteremtését követő három esztendő alatt annyi adósságot csinált, hogy annak összege eléri Németország egész háború előtti államadosságának felét. Nem kevésbé válságos az olasz földművelő osztály helyzete, ismerjük az orosz agrárkríziseket is; általában elmondhatjuk, hogy a parasztság egyaránt nehéz napokat él minden országban. Így a háborúban részt nem vett országokban is, hol a

pénz magas változófolyama az agrárkivitt még külön megnehezíti. Cassel genfi beszédéből ismerjük a föld parasztság súlyos helyzetét és tüdjük Mingentől, hogy amely föld Svájcban még 1925-ben 3,85%-ot jövedelmezett, ma már csak 1,90%-ot hajt s hogy a svájci paraszt szinte új jobbágyává került a súlyos adó és a drága ipar miatt. Minden országban, melyről árstatistika áll rendelkezésünkre, az ipari index jóval magasabb a földművelési indexnél. Az östermelés válságát ezért olyan nehéz szanalni, mert az egész Európára kiterjed.

A válság megoldása a szabad forgalom

Az egyensúlyt földművelési kínálat és kereslet között helyreállíthatná a fokozottabb fogyasztás, de ez csak hosszú idő múlva következhetik be. Hogy azonban segíthessen a bajon, minden állam egyidejűleg arra törekszik, hogy csökkentsék a külföldi agrárbehozatalt és hogy növeje a belső agrártermékek kivitelét. Ez a két törekvés egymással szemmel láthatólag ellenkező.

Ez a politika új protekcionizmusba hajtja Európát és jellemző, hogy az országok, hogy lehetetlenül tegyék az agrárbehozatalt a magas vámok mellett, még mindenütt az egészségügyi zárlattal is operálnak.

Franciaország elég kedvező kereskedelmi szerződések kötött szomszédállamaival az agrárforgalomra vonatkozólag. De nem normális-e, hogy például a német-francia egyezmény ellenére, a francia marha és sok francia élelmi növény állítólagos egészségügyi okokból nem juthat keresztül a német határon, holott ugy marhaállományunk, mint növényzetünk kifogástalan állapotban van? Hasonló nehézségekkel találkozunk a spanyol határon is. Ha mindegyik megterülő intézkedésekkel válaszolunk, hamarosan eljutunk a vámháborúig, anélkül, hogy segíthetnénk a bajon. Ezért feltétlenül szükséges, hogy ezentúl a megfelelő kereskedelmi szerződések garanciát nyújtsanak alapítalan egészségügyi zárlatok ellen is. Ezt ajánlotta már 1927-ben a genfi nemzetközi gazdasági konferencia és az 1928 március 7-ikén kötött olasz-francia gazdasági szerződés már ezen az alapon is áll.

Az európai mezőgazdaság fejlődésével ellentétben áll az az idejét múlt szűkkelű fel fogás, hogy minden állam termeljen ki maga mindent, amire szüksége van. Csereforgalomra van szükség és az legyen a követendő elv, hogy minden ország azt termelje, ami éghajlati és földrajzi viszonyainak legjobban megfelel, a többi terményt pedig teljesen külföldről fedezze. Ha ezt az elvet követik, akkor lassanként helyre fog állni az európai földgazdaság megbolygatott egyensúlya. Igaz, hogy ez esetben a termelőnek sok mindent külföldről kell vásárolnia, de ezzel szemben ő is jobb áron és biztosabban fogja eladni a maga terményeit.

Szembe kell szállni tehát az újabbodó védvámok

törekvésekkel. Ne felejtjük el, hogy a mezőgazdaság általános emberi érdek, mert a mezőgazdaság a legelterjedtebb foglalkozás ma is és mert a mezőgazdaság termékeinek ipari termékek ellenében való csereforgalma az egész világkereskedelem egyetlen igaz alapja. Benedek Károly,

BELFÖLD

Megindult a Beograd—zagrebi repülőforgalom. Beogradból jelentik: Március 15-ikén újra megindult a Beograd—zagrebi repülőforgalom. A repülőgépek Zagreből naponta délután két órakor indulnak el. Ez a menetrend addig marad érvényben, amíg a Bécs—Zagreb—beograd repülővonal megkezd a működését.

Kibővített a beljei cukorgyárát, Beogradból jelentik: Az elmúlt esztendőben a beljei cukorgyárban 1180 vagon cukrot állítottak elő. A kampány mindössze száz napig tartott. A beljei cukorgyárban nyert cukrot a szakemberek kitünő minőségűnek mondják. A gyár egvárdre csak kristálycukrot állít elő, azonban nemcsakára kap a gyár egy finomító berendezést is. Az 1929-es répaszezonra a gyár már lekötötte a szerződéseket és az idén a répatermelők között két vagon hazai nemesített répamagot osztanak ki.

A kormány új statisztikai hivatal felállításán dolgozik, Beogradból jelentik: A szociálpolitikai minisztériumban szorgalmasan dolgoznak az állami statisztikai szolgálat átszervezésén. Ebből a célból törvény készül, amely az összes állami, községi és tartományi hivatalokat pontos statisztikai szolgálat vezetésére akarja kötelezni. Ennek a törvénynek kidolgozásában való közreműködésre felkérték Zsizsek prágai egyetemi tanárt, aki nem sokára Beogradba érkezik.

Hetven külföldi cég adta be az ajánlatát a másfél milliárdos vasúti szállításra, Beogradból jelentik: Március 10-ikén járt le a határideje a nagy vasúti szállítási árlejtésnek. Az árlejtésen 70 nagy külföldi cég vett részt. Az árlejtés az egész világon igen nagy érdeklődést váltott ki és ezen a másfél milliárdos árlejtésen még amerikai cégek is résztvettek. Feltűnő volt, hogy egyes nagy német cégek, mint a Krupp, a Siemens és mások ezeken az árlejtéseken nem vettek részt. Amint értesültünk, ezeknek a cégeknek az árlejtéstől való távolmaradása azzal áll összefüggésben, hogy az árlejtési határidő nagyon rövid volt és egyes feltételek nem feleltek meg a cégek követelményeinek. Ezért nincs kizárva, hogy a kormány a mostani árlejtést meg fogja semmisíteni és új árlejtést fog kiírni. Amint hírlak, az árlejtésekben megadott árak a nehéz pénzügyi viszonyok miatt az államra nézve nem a legkedvezőbbek. A beogradri német cégek köréből úgy értesültünk, hogy egyes német cégek arra is vállalkoznak, hogy 100 millió márka értékű 10 éves állami bonok fejében az egész nagy munkát elvállalják.

Koncentrációs törekvések a jugoszláv söriparban.

A jugoszláv söripar »teljes gúzzel« a koncentráción dolgozik. Ahelyett a husz-harminc sörgyár helyett, amellyel a háború után rendelkezünk, ma holnap mindössze öt-hat nagy vállalatunk lesz, amely a maga kezében fogja tartani az ország egész sörtermelését. A sörgyártás nagy tökélt igényel, a konkurrenciaképesség tehát csak nagy forgalommal érhető el, aminek természetes következménye az a sok gyárfuzó, amely az utóbbi időben történt. Szlovéniában ma már csak egy nagy gyár van, a ljubljani »Union«, amely hatalmába kerítette az összes szlovéniai gyárakat. Néhány év előtt megszerezte a laskói gyár részvényeinek többségét és megszüntette az üzemét. Néhány nap előtt megszerezte a kis maribori gyárat is, ott azonban még folytatja a termelést, bár már »Union« név alatt. Horvátországban a Zagrebi Sörgyár R. T. követi példáját és a legjobb uton van, hogy monopolhelyzethe kerüljön. Két év előtt átvette a sziszlaki gyárat, most befejeződtek a tárgyalások a karlovaçi gyár átvételére, úgy hogy a szákebb értelemben vett Horvátországban már a zagrebi gyár dominál. A szarajevói sörgyár már hosszabb idő előtt felemészette a tuzlai és bródi vállalatokat és csak nemrég hatalmába kerítette a petrovaradri gyárat is. Beogradban két nagy vállalat működik: a Bajloni-féle és a Weiffert-féle. Ez a két vállalat is terjeszkedni törekszik és lassanként kiterjeszté érdekkörét egész Szerbiára és a Vajdaságra, megvásárolva az ott még fennálló kisebb üzemeket. Kilátás van tehát arra, hogy rövid idő múlva a ljubljani, a zagrebi, a szarajevói, a két beogradri és talán még a legerősebbnek bizonyuló vajdasági gyár abszorbalni fogja az ország egész sörtermelését.

Angol tőkével nagy műselyemgyárat létesítenek Jugoszláviában, Zagreből jelentik: Iteni közgazdasági körökben úgy tudják, hogy egy igen erős tőkével rendelkező angol koncern nagy műselyemgyárat akar létesíteni Jugoszláviában. A koncern a teszlcsi (Bosznia) fadestillációs gyárral lépett érintkezésbe, amely a maga részéről már megtette az összes előkészületeket a gyáralapítással kapcsolatban és teszlcsi üzemében e célból már nagy investíciókat eszközölt. Az utóbbi időben a zagrebi tőzsdén észlelt nagy font-ajánlatok is ezzel a teszlcsi tranzakcióval hozzák kapcsolatba. A dolog mind nagyobb méreteket ölt és míg nemrég

Ujabb ragályos betegség ütötte fel fejét,

melynek neve: **Pyram-láz.** — A Pyram Növényi Paszta hirdetéseknek állandó olvasása következtében ugyanis az olvasó **trance-szerű lázas** állapotba kerül. Érdekes az a tény, hogy erre a betegségre **mindenki**, kivétel nélkül, inklinál.

Halálos lefolyású a betegség nem lesz, ha az olvasó az alábbi gyógyítási módot pontosan betartja;

A lázas állapot már kezdődő stádiumában gyógyítandó. Gyógyítása; **PYRAMOT** venni és **csak Pyramot** használni!

egy millió angol fontról beszéltek, mint investíciós összegről, ma már biztosra veszik, hogy a gyáralapítás összege meg fogja haladni a kétmillió fontot (félmilliárd dinárt). A teszlíci fadestillációban kidolgoznak a nyers- és félterményeket, azonban az még nem biztos, hogy maga a fonoda hol lesz. A fonoda mindenestre egyike lesz a legnagyobb ilyen vállalatoknak egész Európában és két-három ezer munkást fog foglalkoztatni. A fonoda létesítése tekintetében három terv van. Az egyik szerint Teszlícsben, a másik szerint Zagrebban, a harmadik szerint a Zagreb—sziszlaki vasútvonal mentén építenék. Teszlícs mellett szól a nyersáru közelsége, Zagreb mellett a munkáspiac közelsége, a harmadik terv mellett pedig a szükséges telkek olcsósága és Zagreb közelsége. Hír szerint azonban Zagreb város új vezetősége már lépéseket tett az angol koncernnál a zagrebi szolució elfogadása mellett és jelentős engedélyt ígért minden tekintetben a gyáralapítónak, ha Zagrebban telepednének meg. A gyáralapítással kapcsolatban egyébként már a napokban Zagrebba várják az angol koncern elnökét, Sir Alfred Mondot és Oppenheim mérnök-vezérigazgatót s biztosra veszik, hogy Zagrebba érkezésükkel hamarosan perfectté válik ez a gyáralapítás.

A noviszadi tőzsde közgyűlése. Noviszadról jelentik: A noviszadi termény és értéktőzsde ezévi rendes közgyűlést, május huszonhatodikán tartja meg rendes termében.

Az adóhivatal felhívása a nyilvános számadásra kötelezett vállalatokhoz. A szubotici városi adóhivatal az állami adóhivatal rendelete alapján szerdán hirdetményben hívta fel az összes nyilvános számadásra kötelezett vállalatokat, hogy nyolc napon belül, vagyis március 28-ikáig nyújtsák be a vállalat összes adatait. A nyilvános számadásra kötelezett vállalatoknak a következő kérdésekre kell felelniök: 1. A vállalat pontos címe a bírói cégjegyzés szerint. 2. Helye. 3. A vállalat központjának helye. 4. A bejelentett vállalat központi- vagy fiókintézet. 5. Melyik bíróságnál cégjegyezték a vállalatot. 6. A cégjegyzés pontos dátuma és száma. 7.

A vállalat alakulásának pontos dátuma. 8. A vállalat jellege és működési köre (takarékpénztár, bank, kereskedelmi, ipari vagy földművelési szövetkezet, fogyasztási szövetkezet).

Felbontották a noviszadi színháztervpályázatot. Noviszadról jelentik: A noviszadi színháztervpályázatok ügyében kiküldött bizottság dr. Borota Branišláv polgármester elnöke alatt szerdán megtartotta első ülését, amelyen felbontották a noviszadi színház felépítésére beérkezett harminckilenc pályamunkát. A pályázatokat a közgyűlési teremben függesztették ki. A bizottság munkája két napig fog tartani és valószínűleg csak pénteken döntenek arról, hogy melyik pályamunkákat díjazzzák.

Csőd. A noviszadi törvényszék csődtanácsa elrendelte a csődöt Szkadarszki Milos zsabalji szabó ellen. A passziva százezer dinár. Csődbiztosá Marics Branišláv bírót, csődtömeggondnokká pedig dr. Sikoparija zsabalji ügyvédet nevezték ki.

A budapesti mezőgazdasági kiállítás. E hó 21-ikétől 25-ikéig tartják meg Budapesten a nagy mezőgazdasági kiállítást, amelyen a mi gazdasági körünk is méltóan lesznek képviselve. Erre a kiállításra tőlünk kék delegáció is megy. Az egyik delegációt dr. Prochaska miniszteri osztályfőnök vezeti. A kiállítás nagy fontossága az összes mezőgazdasági körökre, különösen a tenyészállatok szempontjából. Éppen ezért a földművelésügyi miniszter táviratilag felhívta a mezőgazdasági szövetkezeteket, hogy küldjenek ki egy-egy tagot a nagyszabású mezőgazdasági kiállításra. A múlt évi budapesti mezőgazdasági kiállítás rendkívüli kedvező eredményeket mutatott fel a racionális gazdálkodás tekintetében. A kiállításon volt néhány szelíd Siemmental-fajú tenyészállat is, amely jobbnak bizonyult az eredeti svájci fajtnál. Delegatusainknak bőséggel alkalmuk lesz megismerkedni a racionálisan vezetett gazdálkodás elveivel, hogy a szerzett tapasztalatokat azután idehaza gyakorlatilag érvényesítsék.

Katasztrófális válságba jutott a délbánati bortermelés

Csak a belföldi fogyasztás emelése mentheti meg a délbánati bort

Vrsacról jelentik: A múlt század nyolcvanas éveiben a filoxéra az akkoriban virágzó délbánati szőlőterületeket teljesen tönkretette. A tönkrejuttott bortermelők kivándoroltak és csak kevesen tartottak ki az ősi rög mellett. Kemény munka és rengeteg nélkülözés árán sikerült azután a szőlőműveseknek a tönkrement telepeket megjavítani és néhány évvel ezelőtől a délbánati bortermelés ismét elérte egykori virágzásának tetőpontját. Ekkor azonban új veszélyek támadtak: az értékesítés nehézségei, a forgalom megbénulása, a szállítási drágulása. A filoxéra pusztítása ellen nem volt segítség. A rossz közgazdasági helyzettel és a borárak végzetes lemorzsolódásával szemben azonban, amelynek következtében Vrsacra a bor ma olcsóbb, mint a szódavíz, kell és lehet megoldást találni, hiszen százezer ember existenciájáról és több, mint száz ezer hold szőlő fennállásáról van szó. A magas beviteli várnok, amelyekkel Csehszlovákia és Ausztria sújtja a külföldi borokat, megfosztotta a bánati borokat egykori legfontosabb piacuktól. Ehhez járult a görög, olasz és legutóbb a magyar borok konkurenciája. Az ország szükséglete nem tudta felvenni a bánati bortermést, a borkészletek a pincékben maradtak és a szőlőbirtokok nem tudta előteremni sem a saját létfontosságához, sem a szőlőműveléshez szükséges anyagiakat, ha csak poton áron tul nem adott terméskén. A bor elértéktelenedése egyre folytatódik és sem a kistermelő, sem a szőlőnagybirtokos nem találja meg többé számításait. Így azután az alacsony borárak mellett tiszta nyereségről egyáltalán szó sem lehetett. Ezeknek az okoknak és a szállítási költségek rendkívüli emelkedésének kell betudni, hogy a bortermelő, leszállított igényei ellenére is, a kikerülhetetlen anyagi romlásnak néz elé. A takarékos bánati bortermelő felemészti tartalékjait és lassan az eladósodás végzetes útjára lép. Különösen áll ez a nagytermelőre.

A bortermelés azonban nemcsak a termelőnek, hanem az egész délbánati iparnak és kereskedelemnek a létkérdése.

Az utolsó pillanat már elérkezett és sürgős segítségre van szükség. A bortermelők által kért szállítási kedvezmények megadása az állam rendkívüli meg-

terhelése következtében valószínűtlennek látszik. A külföldi államokkal kötendő és a kivittelt előmozdító külföldi kereskedelmi szerződések sem valószínűsíthetők meg, mert a sokféle nehézség kivül a fogyasztás kérdését így sem lehetne szabályozni és kedvező mederbe terelni. A külföldi piacokon borunkat mellőzik. Ezen segíteni a dolgok mai állása mellett nem lehet és így **orvoslás csupán a belföldi fogyasztás emelése által volna elérhető.**

Ha Franciaország ötven milliónyi lakosságával évi hatvan millió hektoliter borát, 3—4 millió hektó export kivételével, el tudja fogyasztani, akkor Jugoszlávia 12 millió lakossága is el tudná fogyasztani a három millió hektoliteres bortermelést, a rendkívüli káros hatása pálinka helyét a bernak kellene elfoglalni.

Szerbiában és Montenegróban a pálinka adómentes, a pálinkatermelő saját szükséglete pedig az egész államban adómentességet élvez. Ezek a kedvezmények a legfőbb okai a pálinkafogyasztás emelkedésének és a borfogyasztás csökkentésének. A pálinka szigoruan keresztelülvitt megadóztatása véget vetne ennek az egészségtelen állapotnak.

A törvényegyhésítő tendencia ezt az álláspontot teljesen fedné, a borkészletek rohamosan apadnának, piacuk állandóan növekedne, sőt még borbehozatalra is számíthatnánk, amely körülményt a kötenőd gazdasági és kereskedelmi szerződéseknel kormányunk egyéb gazdasági terményeink elhelyezése szempontjából értékesíthetne.

Ennek a gondolatnak a megvalósítása nemcsak az államra nézve járna anyagi előnyökkel, hanem az egész ország, különösen a Délbánát bortermelőit megmentené a biztosnak látszó anyagi katasztrófától. Egy legfeljebb két dinárral, drágulna a bor, ami a kis fogyasztó jelentéktelen megterhelését jelentené, de a termelő a megmentését jelentené. A fuvardíjtelek leszállítása, az adók, különösen pedig a tartományi és községi fogyasztási adók leszállítása csak fokozná a belföldi borfogyasztást. A délbánati bortermelés kiheverte a filoxéra pusztítását, ezt a válságot is ki fogja heverni, ha illetékes helyen ehhez segédesszökt nyújtanak.

MIUJSÁG A LLOYDBAN?

A szubotici Lloyd közleményei
Rovatvezető Dr. Pavlovics Milos titkár
Kocsiálláspénz és fekbér szállítási akadályok esetén

A nagy havazások következtében a vasúti forgalom január és február hónapokban egyes vonalakon hosszabb időre megakadt. Ennek folytán a vasut igen sok uton lévő küldeményt a vasúti üzletszabályzat 74. szakasza alapján a feladónak rendelkezésére bocsátott. Minthogy a küldemények segélyutirányokon át sem voltak továbbíthatók, a vasut a rendelkezésre bocsátott küldeményeket illetőleg — ha a feladók az értesítő irat elküldését követő négy napon belül nem érkezett utólagos rendelkezés — a vasúti üzletszabályzat idézett szakasza értelmében kocsiálláspénzt, illetve fekbért számított föl.

A »Lloyd« a kocsiálláspénznek, illetve fekbérnek ilyen felszámítását nem tartván helyénvalónak, azzal a kérelemmel fordult a vasúti vezérigazgatósághoz, hogy a szóbanforgó esetekben — tekintettel arra a nehéz helyzetre, amelyben kereskedelmünk van — tekintsen el a kocsiálláspénz, illetve fekbér felszámításától.

A vasúti vezérigazgatóság most átiratban értesítette a »Lloydot«, hogy a tél folyamán bekövetkezett forgalmi zavarok folytán feltartott küldemények után felszámított kocsiálláspénz, illetve fekbér megfizetésétől nem állhat el, hanem a vasúti üzletszabályzat 84. és 74. szakaszának rendelkezései értelmében a vasutnak vis major esetén joga van megtagadni a szállítást, illetve az uton visszatartott küldemények után kocsiálláspénzt, vagy fekbért követelni.

Igy tehát — a vasúti vezérigazgatóság szerint — nincsen törvényes alap arra nézve, hogy a vasut a szóbanforgó esetekben eltekintsen a kocsiálláspénz, illetve fekbér beszédésétől.

A vasúti vezérigazgatóság határozatára válaszunk az, hogy a »törvényes alap« ez esetben is ismeretes előttünk, csak hogy mi a »summum ius summa iniuria« cíve alapján méltányosságot kértünk.

Kivitelünk Lengyelországba. Varsói követségünk értesítése szerint a következő újabb cikkek vihetők ki tőlünk Lengyelországba:

1. A friss — akár élő, akár nem élőhal bvittele szabad. Beviteli tilalom csak a pisztrángra, dévérre, karsára, tok- és fehér halra áll fenn. A ponty — amely legfontosabb halászati kiviteli cikkünk Lengyelországba — minden külön engedély nélkül bevihető. 2. A konzervált halra nézve Jugoszláviát illetőleg 350 tonnában megállapított beviteli kontingens szól az 1929. naptári évre. 3. Az aszalt szilva tekintetében 400 vagonban, illetve 4000 tonnában meghatározott beviteli kontingens érvényes 1928 szeptember hó 1-től folyó évi szeptember hó 1-éig, tehát az 1928/29. gazdasági évre. Eddig a lengyel importőrök 200 vagon jugoszláv aszalt szilvára kaptak behozatali engedélyt, a többi 200 vagonra az 1928/29-iki gazdasági év 2., 3. és 4. negyedében, vagyis 1929 szeptember hó 1-ig adnak majd beviteli engedélyt. 4. A szilvaiz beviteli kontingense 1000 tonna és az egész 1929. naptári évre szól. 5. A borbeviteli kontingens 2000 tonnát tesz ki ugyanarra az időre. 6. Pálinkából az 1929. naptári évben 400 tonnát lehet bevinni. 7. A dió beviteli kontingens 600 tonna az 1929. naptári évre.

Szabadon vihetők be: cserzett bőrök, kidolgozott finom bőrök, krizantém, gyógynövények, elektródok, trichlorotylén, ferrosilícium. Tilos a lábbeli és a lábbelalkatrészek bevitelle. A többi cikkek, amelyeket lehet Lengyelországba szállítani és amelyeknek Lengyelországba való bevitelle kontingálva van, a következők: mandula, szentjánoskenyér, gesztenye, füge, mazsola, zsákba és ládába csomagolt aszalt gyümölcs, finomított olaj, friss szőlő, görög és sárga dinnye.

Nemzetközi rádiókiállítás Bukarestben. Ez év április hó tizenötödike és június hó elseje közt tartják meg Bukarestben az első nemzetközi rádiókiállítást. Az erre a kiállításra küldendő áruk vámentesek.

Husvétra tojásokat

és nyulakat legszébb kivitelben
RUFF cukorkaiban lephet

Palma
haladás

Határozzon önként minden cipőjavításnál!
Egészség és takarékoság szempontjából,
Okosság és modern gondolkodás alapján!

Komlózsineg
árainkat mélyen leszállítottuk:

SCHIFF ÁBRAHÁM, NOVISAD

zsák- és ponyvakölesűző. Telefon: 2403. Telegr.: Jutešif
Fi'k: BEOGRAD-SAVA Kérjen árajánlatot!

Szives tudomására hozom a t. hölgyközönségnek,
hogy
tavaszi ujdonságaim
megérkeztek
Hegyi Fülöp Subotica
női konfekció-áruháza

Répamag

olesón, nagyban és
kicsinyben kapható

Neményi i Drug

fűszerüzletben

Vidéki vámmalom

60-150 mm. napi teljesítménye és jó karban

bérbe kerestetik

Ajánlatok részletes leírással és a feltételek köet-
nek „Jó szakemberek” jellege alatt a Hadbíróval

Divat
Mulatság
Tanulság
és
780 kép
a tartalma tavaszi árjegyzé-
küinknek, a ma már
mindenütt ismert
„Családi Lap”-
nak, amelyet kívánatra
ingyen küldünk

Kestner & Osler Zagreb

Elismerő nyilatkozat.

Megboldogult anyám, Kaliora Kosavljanin Beograd, a „PHONIX“ Életbiztosító Társaság Wien, beogradi igazgatóságánál

100,000 dináros
életbiztosítást kötött.

Anyám 1929 március hóban meghalt, én az életbiztosítás liquidálá-
sáért a „PHONIX“ Biztosító Társasághoz fordultam, amely kérésemnek
azonnal eleget tett és a biztosítási összeget, 100.000 dinárt azonnal kifizette.

A PHONIX Életbiztosító Társaság ezen gyors és kifogástalan el-
intézése készítet arra, hogy mindenkinek ajánljam, aki magát és családjá-
nak jövőjét biztosítani akarja.

Beograd, 1929 március

Jelena dr. V. Kojića

Eladó

30 m² nagyságu, részekből
álló üvegfal, egy szővédő
berendezés ajtóval, metszett
üvegekkel, 2 nagy sálgőtar-
jáni vaskályha. Cím: Singer
Sombor, Postafiók 47

**MÁRIJA-
GYERTYA**

gyári árban
csak is
ROSCH JOSEFNÉL
kapható
SOMBORBAN
KERJEN AJANLATOT!

**Plisse-üzem
berendezésére**

előnyös árajánlattal szolgál
I. Grünwald
Subotica 260
Rudićeva ulica 3-b

A Suboticei Ipartestü-
let Lábbelikészítők
Szakosztálya
folyó hó 21-én, vasárnap
délelőtt 9 órakor tartja
évi rendes közgyűlését
Az Elnökség
27/2

FAGYÁST
legyorsan és
legbiztosabban a
**PARAFFIN
GYÓGYIT!!**
Paraffin Gyógy- és Koz-
metikai Intézet, Veliki-
Bečkerek, Hajduk Velj-
kova 14 — Orvosi fel-
ügyelet

Husvétli cukor
paprika, csokoládé és
fűszerárak kaphatók
Kőrösi Géza cégnél
Telefon 518 2-5

VUKOVICS GERŐ uri divatárúháza
Subotica, főtér

P. & C. Habig, Borsalino és Gyukics-Bafapok. L. B. O. női- és férfiharisnyák egyedüli berakata. Dru választék az összes uri divatcikkekben. A husvétii saison alkalmából mérsékelt árak. Pontos kiszolgálás

NYILT-TÉR

Kös önetnyilvánítás

Mindazoknak, kik felelhető len édesanyánk elhunytával fájalmunkat részvételükkel enyhíteni igyekeztek, ezuton mondunk köszönetet.

Subotica, 1929 március 20.

Burkovsz' y Oszkár és Géza

Zálog-árverési hirdetemény

Felhívjuk mindazokat, kiknek zálogjegye lejárt és ez ideig rendezést nem nyert, — hogy a kiváltás — esetleg meghosszabbítás iránt késedelem nélkül intézkedjenek, mert további késedelem esetén a kamaton kívül egyéb költségek is előállanak — és rendezés hiányában tárgyak

1. évi április hó 6-án délután 3 órakor

intézeti helyiségünkben (Subotica, Aleksandrova ul. 4.) megtartandó

NYILVÁNOS ÁRVERÉSEN

melyre a venni szándékozókát is ezennel meghívjuk — el fognak adatni.

2478 **CENTRALNA BANKA SUBOTICA ZÁLOG-OSZTÁLYA.**

Meghívó

Gazdák figyelmébe!

Jégkár Biztosító Szövetkezet mint alkalmi egyesület alakuló közgyűlését 1929. évi március hó 24-ikén d. e. 10 órakor a Közgazdasági Bank r. t. helyiségében fogja megtartani.

Saját érdekükben felkértek az összes érdekeltek, hogy az alakuló közgyűlésen minél számosabban megjelenni sziveskedjenek.

2640 **Az alapítók.**

OPŠTINSKO POGLAVARSTVO ČANTAVIR

Broj: 1729—929.

OGLAS

Ovo poglavarstvo ima na prodaju 15.000 komada mladica DIVLJIH KAJSIJA od dve godine, po ceni od 25 para po komadu bez pakovanja, postavna željeznička stanica Čantavir.

Ovo poglavarstvo želi da nabavi 13.000 komada mladica PAGRENA od 1—2 godine sposobnih za rasad. Pismene ponude neka se šalju ovome poglavarstvu.

Čantavir, 13. marta 1929. god.

Aron Jakovljević
beležnik

Stevan Horvat
knez

Beograd üzpontijában

„RUSKI CAR“

étterem és kávéházban első-

rendű konyha, szolid árak.

figyelmes kiszolgálásért felel:

Rác Lajos tulajdonos

**MULE DOUBLE CRAPE
THACKERAY HARDWATER**

azonkívül festőfonal minden színben állandóan raktáron

A. ROMANO, ZAGREB

Boškovićeva ul. 15

Telefon: 51—93

Távíratcim: Diana Zagreb

TÉGLA

helybeli gyártmány
jutányos árban

**Elsőrendű
asbestpala**

minden színben és nagyságban,
továbbá mindenféle épületfa,
deszka, lécs és cserép elő-
nyösen kapható

Varga és Racsomány

fakereskedők

Subotica—Aleksandrovo

Telefon: 827—828

**Betéti
társaság**

mely kockázat nélkül a legpesszimisz-
tikusabb mérlegelés szerint is több
mint 1 millió dinár évi tiszta nyeresé-
get eredményez.

kütagot keres

10—400.000 dinárig terjedő betéttel (az összeg nagysága a belépő tag tetszésétől függ). Kizárólag olyan kereskedő urak jelentkezzenek, akik tudnak és akarnak dolgozni és akik szoliditás, korrektség és makulátlan előélet szempontjából kifogás alá nem esnek. Az illető kütag a betéti összeg után 15% kamatot és megfelelő arányu haszonrészesedést, valamint saját akvizíciójuk utján létrejött üzletekből a tiszta nyereség 70%, illetve 50%-át élvezik. Mint-hogy a cégváltozás bejegyzése folyamatban van, csak március 31-ig beérkező ajánlatok vétetnek figyelembe, melyeket **Komercialno i Agrarno Društvo** címre Subotica, Manojloviće-va 7. sz. alá küldendők. 2717

**Mészkereskedők és építési
vállalkozók figyelmébe!**

Fával égetett, fehér, Cemerle

darabos mész

viszonteladásra, továbbá elsőrendű építőmész minden mennyiségben azonnali szállításra kapható!

Versenyképes árak!

Révai Adolf, Subotica

Sokol-ska 2 — Telefon 5-51 1082

A „JENSON & NICHOLSON“ féle
leghiresebb angol lackok

kiszolgáló
Mirkó Kalmár festékárú-üzletében
kaphatók. Subotica, Fra Jese trg. 6. A Barátok temploma során

Malomtulajdonosok figyelmébe!

Szállítunk „Cobrüder Bühler A. G. Uzwil“ svájci gyártmányu minden modern malomgépet.

Vállalunk malomszerelést, rekonstrukciót, gépek átszerelését.

Készítünk saját műhelyünkben minden mintájú elváltort, csigákat, exhausztorokat, háburkolatokat, filtereket, stb.

Eppler és Mihók malomszerelők

Vel. Bečkerek, Bajzina ul. 22 2459

Ártalmatlan soványítószert

Vegyen a legközelebbi gyógyszerertárban 4 dkg. Fuca-babot és abból fogyasszon el 2 héten keresztül naponta 2-szer 1—1 szemet étkezés után, majd azután 3 héten át naponta 3-szor 2—2 szemet étkezés után, utána ismét 2 héten át naponta 3-szor 1—1 szemet étkezés után. Az eredmény meglepő. Ezen szer által az emésztés és székelés megkönnyebbül anélkül, hogy a szervezetre ártalmas volna.

Lerakat:

Krajčović-gyógyszerertár, Vukovár

ALAPITVA 1889 TELEFON 340

Bory Béla

szivattyugyártó Subotica, I. Stosova 7

Ajánlom a jelenkor legtekélyesebb, saját gyártmányu önműködő, fagymentes vízvezetékeimet, melyek az elmúlt évben 2 kiállításra arany díjjal lettek kiténtetve. Állandó friss víz nagy nyomással, 70% csömegtakarítás, szerelhető épü etekhez, szanatoriumokhoz, vil-lákhöz, ipartelepekhez stb. Alkalmas tűzoltásra, öntözésre. Készíték továbbá minden rendszerű saját típusu kézi és gépszivattyukat, elektromotorokat, ezekhez alkatrészeket. Állandó raktár. Régi vízvezetékek átalakítását vállalom. Költségjegyzékek, rajzok, árjegyzékek ingyen.

I. Lea Kozmetika

Beograd

Knez Mihajlova 18/III. spr.

Ezért 11 hónappal hámlasztókrém tartottam az Önök „Lea hámlasztó“ vízzel és eredményként lényeg szép, tiszta arcot nyertem. Utólag azonban rossz sminkok használata által arcbőröm újra leromlott, amin egy újabb hámlasztással szeretnék segíteni. Ezért kérem levelem vétele után küldjenek rögtön egy „Lea hámlasztóvizet“ és nagyon kérem ajánljanak egy speciális szert, amit a kúra után használnék, hogy megőrizsem a szép új arcbőrömet.

Tisztelettel

Anka Rasovits

Prokuplje

REUMA

Köszönőlevél

Dr. I. Rahlejev urnak

Beograd

Sarajevska 70

Alulírott leghálásabb köszönetemet fejezem ki az ön »Radio Balsamika« orvosságáért, amely rövid idő alatt kigyógyított fájdalmaimtól, mely hosszú idő óta kínozott. Megpróbáltam minden más orvosságot, azonban eredmény nélkül. Egyedül az ön »Radio Balsamika« orvossága gyógyított csak meg. Ezért kívánom, hogy ezen elismerő soraimat tegyék közzé az újságokba, hogy más reumás betegeket is gyógyítson ki az ön orvossága. Még egyszer fogadjja igaz köszönetem, kiváló tisztelettel

Prizdrina na Pelješcu, 1927 julius 2

Kuzmić Nikola.

A Radio Balsamika gyógyszerert készíti, árusítja és postai utánvétellel szállítja **Dr. I. Rahlejev „Radio Balsamika“ laboratoriuma Beograd, Sarajevska 70.** 1370

Nagy hu véti vásár!
Olcsó árak!

Férfi ingek, nyakkendők, kalapok, sapkák, ernyők, női selyem- és foor-harisnyák, sálak, ridikülők, kofferek, neseserek nagy választékban

Braća Stipančević
uti és női divatárú-üzletében
Subotica, Aleksandrova u'. 9. Korzó

Eredeti perzsaszőnyegek minden nagyságban és minőségben
valamint mindennemű **gépszőnyeg** legolcsóbb áron kapható. Az ország legnagyobb szőnyegraktára
Mahmud Skender-Safikjurdli

Központ: Beograd, Knez Mihajlova 22. — Telefon 53-42

Fiók: Novisad, Vilsonov trg 7

1863

**Friss,
vérpiros
olasz
fajnarancs**

kosarakban, reke-
szekben és lada-
kban olcsó
áron

**Klein Géza
és Fiai
cégnél**

SUBOTICA
Telefon 55

Tavaszi
kalapmodelljeim

huszöt különböző megérkezett és a n. e. hűlyközőnég rend-
delkezőre áll. Alakításokat
jutányosan vállal

Hirn Rózsi
női kalapszalón
Subotica, Városi székház
Tannüféányt felveszünk

Haláleset miatt Novisadon
jól felszerelt **elektrotech-
nikai és mechanikai**

műhely
anyaggal együtt olcsón
eladó. Érdeklődők for-
duljanak Novisad Futaki-
neca 7 n.á 2510

Szőlőparcellázás

Kraljevbragen, Szobonya Bertalan szőlőgazdaságában
1-2 holdas parcellákban. — Bővebbet a helyszínen.

Őszi szedési síma szőlővessző
ezerjő, kövid nka, rizling à 25 para,
ugyanilyen és egyéb bor és csemege
fajták 2 éves gyökerez példányokban, à 1 dinár.
Porbujtás szintén 2 éves, à 1 1/2 dinár. Valamint cca
60 hektóliter ó és új bor ciedő

Raktárom tulzsutoltsága folytán

olcsó áron árusítok
mindenemű kész férfi,
gyermek- és női ruhát,
kabátot, kalapokat, sapkát
Ujnonnan érkezett
tavaszi kabátokat

280 dinártól kezdve árusítok.
Okvetlen tekintse meg kirakatainkat és a kifüg-
gesztett árakat

Eisler Izsó, Subotica
B rátok temploma során

Legjobb minőségű

ültetésre
jól válogatott
m gőzható
kitünő bor-
és csemege-

szőlőoltványok

kitartó amerikai alanyokon
oltva, igen erős gyökérzettel,
mérésből áron kaphatók.
Körten árjegyzéket.

Gyogyevics Misa
szőlőoltványtelep-tulajdonos
Novisad, Kiszácsi utca 10

Hűtőgépek a tenyészállatvásáron!

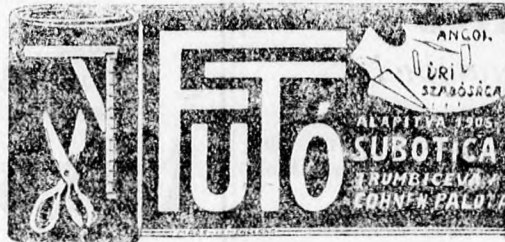
**BUDAPEST, Pongrácz-ut
m á r c i u s 22-25**

Minden szakértelem és vegyszer nélkü
működő

Brown-Boveri hűtőautomata
és
elsőrangú ammoniak kompresszorok

Gellért Ignác és Társa R. T.
Budapest, VI
Podmaniczky-u. 41 Telefon: 22-91

Préselt széna és szalma

szecska, zab, árpa, tengeri,
fakarmányliszt, korpá, rézgalic,
házi szappan, kő- és örölt só leg-
olcsóbb napi árban kapható

Décsei és Löbl cégnél
Vilsonova ul. 21. Telefon 1-73
Megrendeléseket díjmentesen
házhoz szállítunk

Asztalosok és építetők figyelmébe!

**Kész ajtók
és ablakok**
azonnali leszállításra
kaphatók.
Megrendeléseket úgy
helyben és vidékre
mért és rajz szerint
vállaló:

Mihály István
asztalos
Subotica, Zlatarićeva 22
A tüdőoltók'anya közelében

Megnyit! Megnyit!

HERSON
speciális bőrkészítők, női- és
gyermekféhérneműüzlet
Subotica Aleksandrova utca 15.
Ruff cukorkaüzlet mellett
Bőrkeztük javítása,
tisztítása, eladása, saját-
készítményű női és gyer-
mekféhérneműk ké-
szés és megrendelésre
Vilékől postán beérkez megbi-
zások gyorsan és pontosan esz-
közlőtenek

Husvéri ünnepekre

olcsó bor!

1 liter kitünő
fehér fajbor 6 din.
1 liter kadarka
siller . . . 6 din

Nojcsék Géza
fűszerkereskedésében
SUBOTICA

Egyes cikkekben tulnag készletem csökkentésére férfi öltönyszöveteket

az alanti

olcsó áron vásárolhat

3 méter szövet teljes hozzávalóval	450 dinár
3 " " " "	550 "
3 " " " prima "	650 "

Az áru minőségéről bárki meggyőződhetik üzletemben
vételkényszer nélkül. — Vidékre esetleg mintákat küldök.

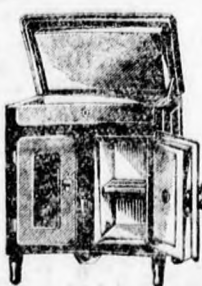
Ugyanott elsőrendű angol uriszabóság!
Angol szövetek nagy raktára!

Šandor Pressburger, Subotica
(Városháza)

A szabadalmazott Eternit-

pala-eladás, ugyszintén minden mé-
retű fűrészelt és faragott épületha,
deszka, lécs és cserép, mind első-
rendű minőségben, a legolcsóbb
napi áron kapható. Kérjen ajánlatot

Dohány Zoltán fakereskedő
Telefon 3-65 Szubotica Telefon 3-65

Telefon: 1-34

Szabadalmazott

Telefon: 1-34

jégszekrényeink árait leszállítottuk!

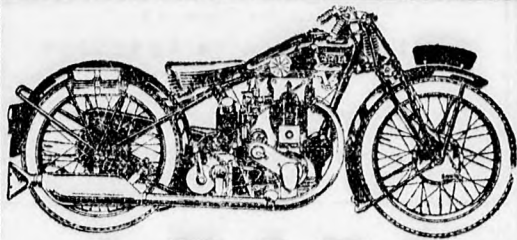
Mielőtt jégszekrényt vásárol, kérjen árjegyzéket és ajánlatot

BRAĆA GOLDNER jégszekrény-, fabutor **SUBOTICA** Jugov'ca
és rézárugyártól **SUBOTICA** ulica 20

Képviselőt keresünk

Bánát, Bácska, Baranya és Szérm vidékére konzum-cikkekből vendéglősöket és fűszerkereskedőket látogatunk saját autónkkal. Ajánlatok „Abszolút bevezetett” jelűre Kardos hirdetővállalathoz Novisad kéretnek

2724

„ARIEL”

MOTORKERÉKPÁROK. MODEL 1929, 250, 500 és 557. M³ állandóan raktárról

„AUTOCAR”

cégnél kaphatók

NOVISAD, Trifkovičev trg 5
Telefon 21-32 2760

Piukovits József

szőlőbirtokos, Subotica, Jelašićeva 4

husvéti borárai:

- Nemes kádárka litere 6 dinár
- Fehér asztali bor „ 7 dinár
- Ó-bor 1927-es „ 8 dinár
- Ó-bor 1926-os „ 10 dinár

Kisüstön főtt saját főzésű pálinkái olcsó árban

Minden hölgy csak a „Jolly”

esodaszappant használja.

Feltétlen hatású szépségcsiszár. A bőrt vakító fehérré, básonysimává és zsirtalanná varázsolja

KOMLÓ-

ZSINEG

gyári árban csak

WEITZENFELD és TARSA

cégnél, Subotica

Kérjen árajánlatot! — Telefon: 192

Építkezők figyelmébe!

Mielőtt üvegezést végeztet, kérjen tőlem árajánlatot! Üvegezést négyzetméterenkint valódi belga üvegből legolcsóbb napi áron végzek

Kész ajtók és ablakok állandó raktára
WANDMANN üveges, Subotica
Zrinjski trg 2 1877

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és olcsóbb ábrázolással számít. Legkisebb megjelenítés 10 dinár. Csak felhívó jelű hirdetés tartozik a Kérőhirdetési díjhoz.

LEVELEZÉS

Elsőrendű anyagból, szolid kivitelben, modern vonalakkal készülnek, Brauchler butorai. Subotica, Halpiac. 411

HÁZASSÁG

Férjhozmenne középkori, gyermektelen özvegy 200.000 dinár hozománnyal jobb iparoshoz vagy vendéglőshöz. Cím: Molnár könyvkereskedés, Senta.

FOGLALKOZÁS

Jómegjelenésű csinos pincérleány felvétetik. Kovács büffe, Kula. 2735

Társulnék malom bérléthez, esetleg 100 métermáza malmot bérelnék. Ajánlatokat Malom jelű alatt a kiadóba. 2686

Fényképész, jó munkatér, azonnali belépésre állást keres. Kovács Ilonka, Subotica, Sudarević ulica 72.

Intelligens leány házvezetői állást keres, esetleg gyermekekhez is elmenne. Megkeresés „Kitűnő bizonyítvány” jelűre Kardos hirdetővállalathoz, Novisad intézendő. 2725

Kifutót állandó alkalmazásra felvesszünk. Ruff cukorgyár, Subotica. 2704

Társulnék, biztos megélhetést nyújtó üzlethez 100.000—150.000 dinárral. Cím a kiadóban. 2685

Kertészt keresek azonnali belépésre, valamint bérsgazdát, aki nagyobb gazdaságban volt már alkalmazva, gazdaság önálló vezetését vállalja. Tudakozódni lehet Halbrohr László, Aleksandrova ul. 9. Subotica. 2669

Házvezető jó bizonyítványokkal április 15-re keresetlik. Cím a kiadóban. 2658

Tanoncot felvesz Crnjaković fodrász, Kr. Aleksandra ul. 7. 2738

Kersek 50 holdas birtokra 4—6 felnőtt tagból álló, a földműveléshez, kertészethez értő magyar családot. Részletes felvilágosítással készséggel szolgálók. Simo Trifković földbirtokos, Doboj, Bosna. 2739

Szerb, angol, francia, német nyelvtanulók ad idősebb amerikai, társalgási alapon. Középiskolai tanulók oktatását is vállalja. Valamint tökéletes fordításokat. Levelezést is végez. Mint okleveles gazda, gazdasági tanácsadó is. Vidékre is megy szerény javadalmazással. Ajánlatok „Californiai” jelű alatt a szerkesztőséghez intézendők. 2741

Urasági inas állást keres. Vidékre is elmegy. Cím a kiadóban. 2649

Házvezető, aki háztartásban jártas, kéttagnú családhoz felvétetik. Pátkai, Városi Takarékszövetkezet. 2728

Egyedülálló, intelligens megbízható németországi nő anyahelyettesi vagy házvezetői állást lehetőleg azonnalra keres. Ajánlatok „Szerény igények” jelű alatt, a noviszadi kiadóhivatalba kéretnek.

Rádió és autó-akkumulátor töltéséi és javítását vállaljuk Weigand-garage, Paja Kujundžićeva 4. Tel. 61. 2180

Kisgazdák és önálló iparosoknak a szubotici telekkönyvben felvett ingatlanaira kölcsönöket folyósítunk 4—8 éves lefizetéssel Centralna Banka Subotica. 2465

Pöcegödörök, klozetek és kanálisok tisztítását Mita Suvajdžić magánvállalata elvégzi. Subotica, Palmotićeva ulica 7. az ócskapiacnál. 2757

Fiatal, jómegjelenésű kisasszony, a villamosközpont üzlete részére, elektro-termius apparátusok működésének bemutatására keresetlik. Jelentkezni az üzletben, Karadjordjev trg 2. 2748

Intelligens, szolid, német kisasszonyt keresek szerb nyelvtudással, pusztára 8 éves kislányomhoz. Fényképes ajánlatokat „Jó bábánsmód” jelűre kérek. 2753

Kifutó felvétetik F. Kovács i. dr. cégénél. 2749

Ápolónő, türelmes, megbízható és gyermeket szerető, beteg gyermek mellé azonnalra hosszabb időre keresetlik. Ajánlatok cím, eddigi működés és fizetési igények megjelölésével kéretnek. Cím a kiadóban. 2756

Téglagyári égető, sok évi gyakorlattal megfelelő állást keres. Esetleg ispáni állást is elfogad. Gábor Pap Pančevo Kasapinovičeva „lica 17. 2755

Idősebb német nevelőnő, német, magyar nyelvtudással, gyermek ápolási és nevelési tanfolyammal állást keres. Ajánlatokat megbízható jelűre a kiadóba kérek. 2744

Szőlőmunkásokat és egy kocsiat április elsejére felvesz dr. Prokesch Mihály, Aleksandrova ulica 15. 2761

Kertek parkírozását, berendezését, gyümölcsfák metszését elvégzi, vidékre is elmegy Schultz Ferenc műkertész Palić, Kmeč izüszterület. 2340

Házmostert keresek Beogradba, gyermektelen, nős, perfect szerb nyelvtudással, előnyben részesül, aki a kertészetben, villany- és vízvezeték szerelésben jártas. Gruja Dj. Velčković, Beograd, Bosanska ul. br. 95. 2387

PAPRIKA

a subotici orth. főrabbi DEUTSCH MÓZES úr felügyelete alatt kizárólag Sugár Manó cégnél kapható

„CARBOKRIMP”

a földművelésügyi minisztérium által a károkozók (rovarok) és a gyümölcsfa betegségei ellen az 5. sz. „CARBOKRIMP” oldat ajánlva. (A földm. minisztérium 17299—III—1926. sz. leirata.) Használati utasítással együtt kapható a Srednjošnji Savez Hrvatskih Seljakaib Zadruqa (kao zadruqa)-nál Zagrebban, Baruna Jelašićeva 2. felemelet Kérjen ismertetést, díjmentesen kapja

szőlőoltványt

vásárol, tekintse meg személyesen szőlőoltványtelepet, hol a legújabb elsőosztályú oltványokat, amerikai vadlanysa oltványos árban szeresheti be SÉVÁR LÁSZLÓ mintaszőlő- és szőlőoltványtelepe Petrovaradin, Bakačeva ulica 523. Ugy az any, mint a faj tisztaságát teljes garanciát vállalok 1238

női kalapokban

Elegáns tavaszi ujdonságok megérkeztek és olcsó áron eladásra kerülnek. Heiduska Mariska, Subotica

Étkezési Woltmannburgonya

kapható Weiss Hugó Hirtkereskedő SUBOTICA Sürgősségim i. Weiss tisztítot

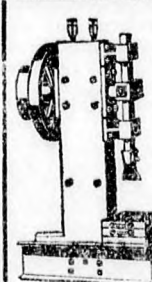
Büzenndorfer zongoraSteinvey, Förster világmarkák Erste Produktív, Stelzhammer, Lira, Stü. I. Lanberger, Glosz, Palić, Stiaszny, L. Edmund, Hofmann zongorák rendkívül nagy választékban kaphatók. Árta Jugoszláviában legolcsóbbak és legrossabb lejárata részlete kaphatók KAIN hangszerkészítő Subotica, Városháza

Menyasszonyok figyelmébe!

Ajánlok tiszta len-damaszt abroszt, szalvétát, ágyneműt, törülközőt. Varga Flórián len-damaszt szövőgyár Subotica, Trumbićeva ulica 3.

SLAVEKS FURNIROKAT

legújanyosabban szeresheti be SLAVEKS D. D. ZA ŠUMSKU INDUSTRIJU Zagreb, Brod n/S vezérképviselőjénél LUDWIG HUBERTI SIN, NOVISAD Cara Dušana 33. Postafiók 25

Fahasítógépeket

és körfűrészeket gyárt és azonnal szállit

Neukomm Bálint fiai

gép- és rézműárugyár, vas- és fémöntőde Vrša e Telefon: 54 1357 Telefon: 54

Ne rendeljen addig nyomtatványt, mig nem kéri árajánlatot a Minerva-nyomdatól

Mélyen leszállított árak a »CHIC DE PARIS« OKAZIÓ!

SZUBOTICAI ÜZLETÉBEN! Tekintse meg kirakatainkat és árainkat

LIFKA-MOZI

Vasárnap utoljára
a nagysikerű kettős műsor

Cári Oroszország végnapjai

DOSTOJEVSKIJ „Félkegyelmű” c. regénye után

LON CHANEY
Barbara Bedford
Ricardo Cortez

Sólyomszem

Tim Mc. Coy lovaskapitány bravurjai a rézbőrű indiánok között

Mészárosoknak legjobb és legolcsóbb jégsekrényt készítő, Ujváry Ferenc asztalos Gemerin. Prospektus ingyen.

Volt kereskedő, német, magyar nyelvtudással, megfelelő kaucióval rakárnoki, vagy hasonló állást keres azonnalra. Szíves megkereséseket »Megbizható» jellegre a kiadóba kér. 2609

Megbízható komoly utazókat keres fix fizetéssel és jutalékkal Bácska, Bánát és Szerémség részére eszencia gyár. Komoly utazók, kik a szakmában már hosszabb ideig dolgoztak és a szerb, magyar és német nyelvet szóban és írásban bírják, előnyben részesülnek. Ajánlatok a fizetési igény és kellő referenciák megjelölésével Djordjević i Kornweiss, Beograd, Kosovska ulica 24. küldendők.

Volt nagykereskedő rőfös kivételével bármely szakmában utazói, üzletvezetői vagy egyéb, uriaszony jobb üzletben pénztárnoki vagy hasonló, puhafaszakmabeli fiatal detailista állást keresnek. Elsőrangú referenciák. Cim a kiadóban. 2683

VÉTEL-ELADÁS

KIRAKATÚVEGEK
VITRUMNÁL NOVISAD,
FUTOŠKI PUT 137. 1734

Hálószoba és konyhaberendezés eladó. II., Prešernova ul. 7. 2249

Templomok részére szent sir (fából faragott Krisztus holtteste) 150—100—80 cm. nagyságban kapható F. Bachinger cégnél Subotica, Bene Sudarevića ul. 34.

Földbirtokok, malmok, házak, vendéglők adásvételét, borbéradását, törlesztéses kölcsönök közvetítését vállalom bárhol. Bodor Lajos ügynök, Vel-Becskekerek, Begejski red 8., szőnyeggyár mellett. 2503

Prima élkezési burgonyát ajánl azonnali leszállításra szemző Béla Subotica, Oslobodjenja (Senta) ul. 12

Jó alkalom mindenkinek, ki Zagrebban keres biztos existenciát. Jól bevezetett iparvállalat, jövedelmező, gyártás és eladás emelhető, családi viszonyok miatt eladó. Szükséges összeg körülbelül Din. 120.000.— Ajánlatok küldendők »Interteklam» sub. »K-1105» Zagreb, Marovska ul. 28. 2787

Női fodrászterem Zagrebban, jól bevezetve, elköltözés végett eladó. Tökéletes rendelkezők komoly ajánlatot 10. alatt a novisadi kiadóhivatalba. 2726

Jókarban levő 501-es Fiat luxusautó eladó, esetleg motorkerékpárra elcserezhető. Bővebb felvilágosítást: Holczer cukrászda, Sombor. 2656

Eladó ház. Nagyobb családi ház I-a téglából építve, cseréptetővel, nagy udvarral szabadkézből eladó. Ház áll 5 szobás lakásból és melléképületekből. Cim: I. kör, Brozova ul. 15. 2718

Hofherr nyolcas, 25 éves, átalakított magánjáró Hofherr cséplővel, felszereléssel, továbbá külön egy 48" Nicholson cséplő Fordsonnal olcsón eladó. Mind kifogástalan állapotban. »Masina«, Veliki Becekekerek. 2682

MÁV cséplő 48 collos, Fordson traktor ekével eladó. Grujić Branko, Banatski Monostor. 2734

Eladó új ház a Szegedi szőlőkben a cementgyár utcájában 3 szoba, veranda, konyha, kamra, pincéből álló lakás, május 1-re átvehető. Bővebbet (Palić) Daničević put 25. 2718

Tavaszi kabátok és ruhák kifogástalan állapotban fiatal lányok részére olcsón eladók. Cim a kiadóban. 2736

Vennék 15 évnél nem idősebb 8 HP fogaskerekes gyári Hofherr Kurir kazant és 2—5 évig 54" Hofherr cséplőt. Nagy József lakatos, Stara Kanjiža. 2720

Kalló Sombor! 150 voltos használt 4—5 HP villanymotort veszek. Vindpassinger, Stari Bečej. 2730

Motorkerékpár 500 cm³, Diamond jap angol gyártmányú motorral, olajkocsival, teljesen jókarban, eladó. Cementgyár, Palić ut. 2718

Alkalmi vétel a gépszakmában. Szerszámok, szerzőszámok, mindenféle anyagok, üzembeszűntetés miatt olcsón eladók. Hamburger Industria, Subotica. Csak személyesen tárgyalok. 2754

Hol vásárol a vidéki legolcsóbban kész férfi, női, fú és gyermekruhát Suboticián? Földes Samu ruhaárúházában, Rudics uca gyümölcsiac. Férfiöltöny 525, divatraglán 675, női felöltő 425, gyermekruhák 225, Trenes coat 725, munkaruhák 140 dinártól. Tossék meggyőződni vételkényszer nélkül, ügyeljen a cégre. 2751

Teljesen jó karban levő 30 HP és 6 HP villanymotor és egy szíjgyártógép nagyon előnyös áron eladó. Szubotica, Cara Lazara 2. 2688

Figyelem!
Ismételten figyelmeztetjük a t. fogyasztó közönséget, hogy minden **IDOL CIPÓKRÉM** dobozban van egy betű. Ha a betűkből az **IDOLKREM** szót összeállítja, vagy **120 drb vegyes betűt beküld** kap ezért jutalmul **egy szép órát**

Prva Jugoslavenska Kemična Fabrika d. d. Novisad

Fiatal házaspár keres a beltéren 2 szoba előszobás lakást
Konyha nem szükséges
Cimeket »Május 1» jellegre a kiadóba kér 253

Gyenge férfiak
kérjék a szenzációs »Amor Star» ismertetőt, azonnali eredményért garancia. Mayerhof optikus, Vel. Becekekerek. (10 dinárért prospektus és felvilágosítás.) 2643

Perzsa-szőnyeg
legjobb minőségben nagy választékban
Aleksandrova ulicán
Korzó-cukrászda mellett
Suboticián kapható
Vételkényszer nélkül tekintse meg olcsó árait! 2526

gyorstalpaló
Kérlek! Poštanska ulica 4. LUSPAI
Naponta garantált friss I-a TEAVAJ és mindenféle tejtermékek kaphatók
Trišić Tódor (tejttermékek kereskedésében) Strossmajerova ul. 22. (Halpiac)

Jómenetű vas-, fűszer- és festékkereskedés egy közbécskaiki nagyközségben házál együtt, melyben 8 szoba, több üzlethelyiség van, visszavonulás miatt eladó. Cim a kiadóban »Aranybánya» jelge alatt. 2644

Irgógép vétel, eladás, javítás és karbantartás szakemberen Gémesi egyedüli irgógépspecialistánál, Subotica, Paje Dobanovačkog ulica 8. 207

VÁROSI MOZI
Csütörtök — vasárnap
A nőtlen férj
Az összes színpadokon világsiker aratott nagyszerű vigjáték — Főszereplők:
Dina Grala és Igo Sym
Általános óhajra meghosszabbítva
A szent hazugság
Karin Michaelis világhírű Nobel-díjjal kitüntetett regénye

Gyönyörű világos masszív hálószoba eladó. Majsánski put 27. 2668

Pálincakefő, körte, narancs, 40 hektoliter, eladó. Minacek cégnél, Subotica, Zrinjski trg 14. 2677

Eladó cca 40 vagon elsőrendű buzaszalma Sarča vasútállomásra szállítva. Récey gazdasági Sarča (Bánát) telefon 6. 2648

Eladó 16 darab elsőrendű, saját nevelésű igaz- és kocsi, 10 darab Nonius és 10 darab angol félvér csikó 1—4 éves korban. Récey gazdaság Sarča (Bánát) telefon 6. 2646

Raktárfelosztás miatt a következő gépek olcsó áron eladók: 1 drb Lanz gyártmányú 6 éves eredeti gyári magánjáró 12 létkör nyomásu 28—36 lóerős szelepes vízművíz gépe. Egy drb Manscheffer gyártmányú vontató nversolaj lokomobil. Egy drb Arvs gyártmányú 6 tészes személyautó, most volt generáljavítás alatt, új karosszériával és bőrdésszel, 1 drb Ganz-Bissing gyártmányú 5 tonnás teherautó, továbbá 6—6—7 számú elsőrendű resiaci acélkék. — Mészáros Ádám, Szubotica, Brzova ul 10. 2587

Jófogalmu fűszerüzlet külön italmérés, trafik és pékség teljes berendezéssel áruval és házzal együtt eladó. Kucsera István vegyeskereskedő Bácska-Topola Vághidors. 2600

Szövődéhes keresek vitorlagépet és spulnizógépet kis és nagy spulnizáshoz. — Ajánlatok Molnár könyvkereskedésbe, Senta. 2631

Palicsi villattek a legszébb helyen parcellánként vagy egészben eladók. Vaddász Pál mérték. 2586

Eladó egy kisebbszertű sarokház üzlethelyiséggel. Bővebbet Fekete Mihály kereskedő, Kula. 2612

Drótkerítések legjobb minőségben Kovácsnál, Subotica, Lifka-mozi épület. 2434

KOLONFÉLE
Krk szigetén a mese éghajlatu Omisalyma, saját Panziómba, magammal vinnék üdülő betegeket. Április 4-én indulok. Huberné. Leveleket Bőndör Mihály s. jegyző címére kérek. Bačko Petrovoselora. 2676

Örökbe fogadnék 12—13 éves jobb házból való árva-lobánt. II., Skotus Viator ul. 84. 2727

Szoba-konyha-kamra és üzlethelyiség április 1-re kiadó. Cim a kiadóban.

Szerbiába utazom saját költséggemmel, magammal vinnék jutalékokra fűszer- és borkereskedőknek való cikket. Megkereséseket »Jutalék» jellegre a kiadóba kérek. 2721

Csinosan butorozott szoba, konyhahasználattal a beltéren kerestetik. Cim a kiadóban. 2747

Eterhoffer József soifor keresi az apját. Ertesítéseket a kiadóba kér. 2644

Halló!!! Hol vasaltatod gallérodat, hogy olyan fehér és fényes? Pinković gőmosodásban. Subotica, Vilzsonova ul. 16. 2541

Vadászok figyelmébe! Tisztaltaj vadász-, farkas-, Dobermann-és selyempincskutyákat 6 hónapostól 1 és fél éves korig idomításra átvesszek. Rintye Fülöp — Sombor. 2571

Pinkovics József központi irodája, Jelašićeva ulica 4. Telefon 541. Két üzlethelyiség május 1-re kiadó.

Kiadó ház a beltérhez közel, nagy udvarral fátelapnak vagy más ipari célnak megfelel. A telek esetleg eladó. Cim: Varga VIII. Jugo-ovićeva ul. 9. Ugyanott egy gyermekágy is eladó.

Borbélyüzlet május 1-ére, fűszerüzlet lakással együtt augusztus 1-re kiadó. — Gyelmis, Oslobodjenje ul. 10. 2624

A dohányzás teljes vagy részleges leszokására orvosok által ajánlott Afumapasztillák a legjobban beváltak. Dobozonként 30 dinár. Készíti Blum gyógyszerár, Subotica, főpostával szemben. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban. 375

Irodák vagy üzlethelyiségek azonnalra kiadók. Steiner Kálmán, Manojlovićeva 3. 2322

Beltéri lakás, mely két ucai szobából, előszobából és konyhából áll, május 1-re kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 2667

A főuccán egy ujonnan épült emeletes épületben lévő két ucai szoba s vízvezetékkel felszerelt mosdószoba, nagy ucai erkéllyel butorozva vagy butor nélkül kiadó. Felvilágosítást nyújt »Dunav» biztosító Vilsonova ulica 11. 2662

Mielőtt cipőt vesz, tekintse meg a Danica
cipőüzlet kizakartait. Meg fog győződni, hogy a „Danica”-cipő a legelegánsabb, a legtartósabb és azért a Danica-cipő olcsó. Tavaszú ujdonságok már kaphatók Subotica, Aleksandrova ulica 7. sz. 4042